

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

S. H.
Finne-Grønn

Slekten Lasson

SLEKTEN LASSON

GENEALOGISK-PERSONALHISTORISKE
OPLYSNINGER MED PORTRETTER OG
ILLUSTRASJONER

VED

S. H. FINNE-GRØNN

DET MALLINGSKE BOKTRYKKERI · OSLO

SLEKTEN LASSON

SLEKTEN LASSON

GENEALOGISK-PERSONALHISTORISKE
OPLYSNINGER, MED PORTRETTER
OG ILLUSTRASJONER

VED

S. H. FINNE-GRØNN

DET MALLINGSKE BOKTRYKKERI
OSLO 1939

FORORD

Nærværende arbeide, hvortil manuskriptet forelå i 1932, er utført efter opdrag av overrettssakfører, direktør Christian Hansson, som ønsket utgitt i bokform hvad der måtte forefinnes av genealogiske og personalhistoriske opplysninger om hans mødrene slekt. Der lever nu ingen mannlige etterkommere efter hans oldefar administrator Nils Qvist Lassen på Grini i Østre Bærum.

Da det har vært vanskelig innen fremstillingens ramme å finne plass for hele det innsamlede materiale, er en del av dette trykt som tillegg i boken.

I skjemaet betegner tallene generasjonene og bokstavene generasjonens medlemmer.

Oslo, juni 1939.

S. H. Finne-Grønn.

SLEKTEN LASSON

På Jylland og ganske særlig i Aarhus stift var på 1600-tallet Lass, Lasse, et av de mest brukte fornavn. Det derav følgende Lassen fikk derfor en vid utbredelse såvel på bondelandet som i bysamfundene, hvorfra det snart kom inn i embedsstanden og her fikk karakter av familienavn, om enn ikke hvad nu forstås ved rettsbeskyttet slektsnavn. Navnet svarer til det norske Lars og er opprinneligst det latinske Laurentius, som egentlig betyr en mann fra Laurentum. Det kom til Norden ved opkallelse efter den romerske martyr den hellige Laurentius, som blev drept i året 258.

Den norske familie Lasson kom fra Skanderborg i Jylland op til Drammen med *Christian Rasmussen Lassen*, i hvis efterslekt forefinnes en del, nu noget defekte optegnelser, hvorefter «Christian var født 1693 i Skanderborg, hvor hans far *Rasmus Lasson* var amtsskriver, og moren het *Maren*»: Christians eldre bror *Jens Rasmussen Lasson*, som likeledes kom til Norge, hvor han blev byfoged i Christiansand, opgir også at hans far var amtsskriver i Skanderborg. Det kan således ingen tvil herske med hensyn til farens bestilling, men da han ikke kan sees å ha hatt nogen embedsmessig bestilling som amtsskriver, må forholdet ha vært følgende:

Da Elias Boeslund i 1672 fratrådte som amtsskriver i de daværende Skanderborg og Aakjær amt, fikk Just Hansen, som til den tid hadde vært hoffskriver i 13 år og nu «gjorde tjene-

ste ved amtsstuen», kvittanse for amtsregnskapene for de følgende år, men denne kvittanse fikk han først 19. septbr. 1696 og da under ett for hele perioden 1. jan. 1672 til 1. jan. 1690. Når dette sees i forbindelse med at Just Hansen først under 30. decbr. 1679 fikk kgl. bestalling som amtsskriver fra 1. jan. 1680 å regne, kan det neppe feile at Rasmus Lasson må ha tjenstgjort som fungerende amtsskriver, uten kgl. bestalling, i årene fra 1672 til og med 1679. På noget senere tidspunkt kan Rasmus Lasson ikke ha vært i denne funksjon, ti i 1703 overdrog Just Hansen med kgl. approbasjon embedet til Ulrik Christian Schandorph, og da denne døde i 1727, blev Just Hansens sønn, Hans Justsen, utnevnt til amtsskriver og satt i embedet til sin død i 1758.

Rasmus Lasson var bosatt i Skanderborg også efter året 1679 uten da, som det synes, å ha beklædd nogen offentlig stilling. Således optrådte ved herredstinget for Hjelmslev, Skanderborg og Ry 1. juli 1690 «velfornemme mand, sr. **Rasmus Jensen Lasson**» i egenskap av fullmektig for sognepresten i Skjødstrup mag. Peder Zachariasen Naschou, som da til sin svoger Knud Jensen i Skanderborg gav avkall (∴: kvittering) for den arv, hans hustru Karen Pedersdatter Rønning var tilfalt efter sin far, sal. hr. Peder Nielsen Rønning, sogneprest i Fruering, og efter sin bror, sal. hr. Jens Pedersen Rønning, som i nogen år hadde vært prest efter faren. Også i 1691 nevnes sammesteds Rasmus Jensen Lasson i Skanderborg og da samtidig med amtsskriver Just Hansen, og i 1698 optrer en Christen Jensen Lasson i Børup som synes å ha vært en bror av Rasmus.

Anførslen ved tinget i 1690 inneholder i en likefrem fortettet form særdeles verdifulle opplysninger om Rasmus Lasson. Før det første er «velfornemme mand, seigneur» uttrykk for den med en social posisjon forbundne borgerlige anseelse, som han således må ha besiddet, dernæst gis hans fulle navn, hvorav fremgår at hans fars fornavn var Jens, og endelig sees at han kalte sig Lasson. Da denne skrivemåte ikke fremtrer med en her tilfeldig og derfor betydningsløs bokstavering, men tvertimot

omhyggelig gjentas hver eneste gang, navnet forekommer i embedsprotokollene, er det klart at han har fastsatt denne form, naturlig nok for å holde det klar av de almindelige forekommende Lassen'er. Endelig viser også det fulle navn «Rasmus Jensen Lassen» med patronymikon foran tilnavnet, at dette siste skal gis karakter av fast slektsnavn.

På spørsmålet om Rasmus Lassons agnatiske herkomst kan svares at han ganske utvilsomt har vært en sønn av rådmann **Jens Rasmussen Lassen** i Aarhus. Noget direkte bevis herfor foreligger ikke, men navneforholdene er, som det av det følgende også vil fremgå, så oplagte at det hele, sett i forbindelse med tid, sted og social posisjon, nærsagt intet bevis trenger.

I ganske unge år kom Jens Lassen til en eldre bror, Rasmus Rasmussen Lassen, som var kjøbmenn i Aarhus og anbragte ham ved sin forretning, og her blev Jens inntil han selv nedsatte sig som kjøbmenn med borgerskap som sådan av 12. juni 1651. Ved denne leilighet opplyses at han var født i Brendstrup i Hasle herred, som ligger like innpå Aarhus og til dels har avgitt grunn-tomter til denne by. Efter vanlige forhold beregnet skulde Jens være født her omkring 1620. Under 24. desbr. 1664 fikk han kgl. bestalling som rådmenn og må således ha inntatt en frem-skutt plass innen byens forretningsstand.

Jens Lassens eldre bror, ovennevnte *Rasmus Rasmussen Lassen*, som 30. juni 1636 avla sin borgered som kjøbmenn i Aarhus og likeledes var født i Brendstrup, omkring 1610, blev en meget velholden handelsmann i manufaktur, jernvarer, mursten, korn, kramvarer og specerier. Han eide en stor gård i byens Vestergate, hvor han holdt kjøer og parhester, blev overformyn-der og efterlot ved skiftet i sitt dødsbo 11. juli 1671 en nettoformue på 15 730 rdl., som vil svare til omkring 330 000 kr. i normal kjøpeevne. Med sin efterlevende hustru Anne Rasmus-datter efterlot han fem barn, av hvilke de to eldste sønner var:

1) *Jens Rasmussen Lassen* fortsatte farens forretning og døde 5. decbr. 1693 som kjøbmenn i Aarhus; ved skifte i dødsboet 14. decbr. næstefter balanserte aktiverne godt og vel med passi-

verne. Med sin hustru Anne Winter [datter av Jacob Winter og Kirsten Trane og sønnedatter av den ansette kjøbmann i Aarhus Søren Jacobsen Winter, f. 1566 og død 1647, og hustru Maren Jensdatter] efterlot han en sønn, *Rasmus Jensen Lassen*, som var født 1678, gikk på domskolen 1693, blev student 1698 og sogneprest til Aal i Ribe stift fra 1709 til sin død i 1725.

2) *Rasmus Rasmussen Lassen*, næsteldste sønn, født 1651, blev i 1684 sogneprest til Lunde og Outrup i Ribe stift og døde i dette embede i 1726; en meget lærd mann, om hvem det heter at han alltid gikk med prestekjolen på, «skjønt han aldri kom ut av sitt studérkammer». Hans sønn var *Nils Rasmussen Lassen*, sogneprest til Vadum fra 1721 til sin død 1776.

Den norske slekt Lassons vugge har således stått i Brendstrup i Hasle herred på Jylland. Den tidligst kjente stamfar, rådmann Jens Rasmussen Lassens foreldre må ha vært født på 1500-tallet, og fra hin tid er det genealogiske materiale meget magert, hvorfor intet kan fastslås om deres stilling i samfundet.

1. **Jens Rasmussen Lassen** var født omkring 1620. I 1651 fikk han borgerskap som kjøbmann i Aarhus og blev rådmann i 1664. Hans sønn:

2. **Rasmus Jensen Lasson**, amtsskriver i Skanderborg amt, fungerte som sådan visstnok mellem 1672 og 1679 og var siden bosatt i Skanderborg by til op i 1690'årene. Med sin hustru Maren hadde han sønnene Jens og Christian, som begge kom til Norge [3. a.—3. b.]

3. a. **Jens Rasmussen Lasson** skrev sig som faren alltid «Lasson», men kaltes «Lassen», og denne siste navneform blev uten undtagelse brukt av hans efterslekt. I 1697 kom han i tjeneste på Skanderborg amtsstue og fikk først her og siden på andre danske embedskontorer sin opplæring ved pennen. I 1707 kom han til Norge som fullmektig ved Christiansands militærmagasin, tjenstgjorde her i 13 år, og gikk i 1720 over i lignende stilling ved galeiverftet like

utenfor byen. Under Den store nordiske Krig gjorde han sig meget nyttig, ja satte sig endog i adskillig forskudd «til tjene-stens bedre befordring», hvilket forutsetter at han har hatt private midler til disposisjon, og da sannsynligvis arvemidler. I motsetning til mange andre har han også vært så heldig å få sine lån dekket, såsom han senere aldri beklager sig over tap.

Efter 5 års tjeneste ved verftet fikk Lasson i 1725 konstitu- sjon som tollkontrollør i Arendal, men flyttet allerede efter et halvt års tid tilbake til Christiansand, hvor han fra mars 1726 blev konstituert byfoged, idet embedets innehaver, byfoged Christen Rodsted, suspendertes for en liten kasse-mangel. Denne gamle og visselig i bunn og grunn ærlige mann levde i ytterste fattigdom, ja eide såvidt klærne på kroppen, og da han blev ilagt en mulkt på 60 lodd sølv for sin forseelse, ønsket han intet heller enn å fratre det slett avlagte embede, når dette bare lot sig gjøre på en rimelig vis. Lasson hadde inderlig medlidenhet med «den gamle, bedrøvede Rodsteds elendige tilstand» og tilbød å underholde ham velanstendig i resten av levetiden, mot at Rodsted på kgl. approbasjon overdrog ham embedet. Tilbu- det blev mottatt, og 31. decbr. 1726 innsendte Lasson den for- nødne ansøknin g til kongen, bilagt med Rodsteds erklæring av 28. oktbr. næstfør, hvori han uttaler at Lasson «hadde vist gode prøver på sin capacité». Under 24. jan. 1727 fikk Lasson utnev- nelse til byfoged i Christiansand og forestod siden dette embede med heder og verdighet til sin død 17. decbr. 1753. Han om- kom ved ulykkestilfelle, idet han gikk i en lett tilfrosset råk og druknet en aften på hjemveien fra en bekjent, hvem han hadde villet glede med efterretningen om å ha vunnet en prosess.

Omkring 1722 ektet Lasson en bemidlet dame, *Abelone Cathrine Knudsdatter*, hvis far var en i samtidens Christiansand særdeles ansett replager *Knud Christensen*, en fyenbo, som un- der Den store nordiske Krig slo sig op ved leveranse til marine og koffardiflåte av fortrinlig tauverk fra sin egen store reper- bane, og som siden øket sin velstand ved heldig skibsrederi. Han døde 19. mai 1753. Abelones mor, *Anne Marie Søfrensdatter*,

døde tidlig, og da Knud giftet sig igjen, måtte han forin-
nen skifte sitt bo. Abelone bragte således sin morsarv med
ved sitt ekteskap med Lasson, og da hun selv døde 22.
septbr. 1751, to år før faren, gikk hennes part av hans
efterlatte formue direkte over til hennes barn. Dette blev
økonomisk sett til særdeles hell, ti hennes bror Morten
Knudsen kom som tolder i Drammen i en svær kasseman-
gel, og repslugerens penger fikk da ben å gå på, såsom
Mortens myndige søsken fant å burde fri ham fra det ver-
ste ved å skyte til av sine arvemidler.

Av byfoged Lassons barn blev det eldste, sønnen *Ras-
mus Lassen*, født 1723 og student i 1743, prokurator med
amtsbevilling i Christiansand og senere tolder i Arendal,
hvor han døde 15. juli 1799 som en meget formuende
mann. Han fikk en stor og velstående efterslekt i og om-
kring Arendal.

Byfogdens neste sønn, *Nils Lassen*, født 1724, gikk den
teologiske vei og døde 31. juli 1810 som sogneprest i
Vestre Moland. Fra ham skriver sig en stor efterslekt med
geistlige i flere generasjoner, hvori hans hustru Alette
Sophie Brodals familienavn er inngått. Deres sønnesønn
var således den ansette stiftsprost i Christiansand Paul
Brodal Lassen.

Byfogdens tredje sønn, *Christen Lassen*, døde i 1769
som skipper fra Drammen og efterlot i ekteskap med sine
foreldres husjomfru Anna Marie Michelsdr. Stendahl to
sønner, av hvilke *Jens Lassen* blev losoldermann i Dram-
men.

3. b. **Christian Lassen**, skrev alltid sitt navn «Lassen», født
i decbr. 1693 i Skanderborg, kom i unge år til sin
eldre bror, ovennevnte Jens Lasson i Christiansand, og
fikk både sin opdragelse i hans hus og dertil anledning til
å tilegne sig skrive- og regnskapsferdighet i hans davæ-
rende bestilling ved de militære magasiner. Gjennem bro-
rens forbindelser blev han omkring 1720 ansatt som for-

valter med regnskapsførsel ved Båselands jernverk i Holt. Dette skjedde i en forsåvidt uheldig tid som verkets daværende eier, Nils Josten, var en samvittighetsløs spekulant, som bragte mange av sine forbindelser i ulykke og til slutt lokket zahlkasserer Paul Weibye til underhånden å forstrekke ham med ikke mindre enn 60 000 rdl. av Statens penger. Det blev en svær misère som endte med at kongen lot beslaglegge verket og ved skjøte av 23. oktbr. 1726 solgte det til et interessentskap, bestående av tre herrer i Christiania, byfoged Michael Ermandinger, byskriver Ulrik Schnell og kjøbmann Ole Smith. Ikke lenge efter utløste Schnell de to medeiere, og det oprant bedre tider for verksvirksomheten. Av hensyn til gunstigere vassdragsforhold og tildels også fordi Båselandsjernet dengang ikke hadde særlig godt ord på sig i Danmark, flyttet Schnell verket fra Båseland til Nes i Holt, og under 26. novbr. 1738 fikk det av Overbergamtet navnet «Nes jernverk». Schnell optok de rike Solberggruber, bygget Nes hovedbygning og blev en holden mann. Efter ham blev i 1799 den senere Eidsvollsmann Jacob Aall eier, og siden har Nes jernverk vært i denne slekts besiddelse.

Imidlertid hadde Christian Lassen vært meget nyttig for verket, men arbeidet under flytningen og med de store grubeutvidelser hadde tatt sterkt på hans krefter. Da det derfor bød sig en anledning til å få stillingen som societetstolder i Drammen, nølte han ikke med å gå over i denne adskillig behageligere funksjon. Omkring 1738 flyttet han så til Strømsø og var siden bosatt her til sin død 14. jan. 1766.

«Anno 1725 den 4. Jan., som var en Torsdag, hafde jeg Brøllup i Christiansand med min Kone *Alhed Inger Kiempher*, Gud lad os leve tilsammen et kiærligt og christeligt Ægteskab til Guds Ære og vores timelig og evig Løkke,» skriver Lassen som innledning til nogen optegnelser om sine barn. Hun var nok av fremmed, rimeligvis tysk [-dansk] herkomst, født 1695, og døde 12. septbr. 1766 på Strømsø. I ekteskapet fødtes følgende barn [4. a.—4. h.]:

4. a. **Maren Lassen**, født 9. jan. 1726 på Båselands jernverk, fikk ved dåpen 19. jan. i Holts kirke navn etter sin farmor i Skanderborg, og døde 4. septbr. 1792 i Christiansand.

Gift 11. decbr. 1754 på Strømsø med *Boye Lydersen*, kjøbmann i Christiansand, hvor han var født 1725 og døde 27. septbr. 1790; sønn av kjøbmann Lyder Knudsen og Anne Johansdatter. Lyder var igjen sønn av forannevnte repslager Knud Christensen.

4. b. **Johan Henrik Lassen**, født 8. juli 1727 på Båseland og formentlig opkalt etter sin morfar, fór i sin ungdom til sjøs og blev senere losoldermann og tolder på Strømsø, hvor han døde 3. mai 1811. Hans begravelse foregikk fra Strømsø kirke «med instrumentalmusikk fra orgelet» og under kimen med alle klokker og den store forut, hvad der betegner en fornem begravelse.

Gift 1. gang 27. mai 1758 på Strømsø med *Johanne Marie Qvist*, født 1732 i Ås og død 17. mars 1763 på Strømsø, begr. 12. oktbr. med alle klokkes kimen og den store forut, orgelmusikk og kirkens lys; datter av tolder Nils Qvist og 1. hustru Maren Dorph.

Nils Qvist var i tjeneste hos statholder Ditlev Wibe, da han i 1724 blev tolder ved Sand (i Hurum) og Drøbak, hvorfra han 25. aug. 1749 blev befordret til tolder i Drammen og etterfulgte her den foran omtalte tolder Morten Knudsen. Han døde 12. mai 1758 på Strømsø.

Gift 1. gang 23. aug. 1724 i Christiania med *Maren Dorph*, døpt 13. juli 1692 sammesteds og død ca. 1735 i Drøbak; datter av toldskriver Niels Børgesen (1656—1699) og Petronelle Hansdatter Wulf.

Gift 2. gang 14. aug. 1736 i Christiania med *Margrethe Cathrine Grevenkop*, døpt 11. aug. 1696 sammesteds og død 21. jan. 1750 på Strømsø. Hun var tidligere enke etter tollbetjent Andreas Møller, som døde 17. jan. 1725 i Christiania, og datter av skipsfører Peter Grevenkop og Christine Pedersdatter Hiort, som blev viet sammesteds 22. mai 1696. Grevenkop var borger og gård-eier i Christiania og førte i 1700 og følgende år defensjonsskibet «De 2de Gyldenløver» på 26 kanoner og 40 manns besetning. Han var ikke marineofficer. Han døde omkr. 1722, og enken flyttet siden til Nils Qvist i Drøbak og døde der 22. septbr. 1743, 76 år gammel. Av deres mange barn blev sønnen *Hans Gottlob Grevenkop* døpt 28. febr. 1701, officer i den norske armé, senere generaladjutant i København og adledes 21. jan. 1749.

Nils Qvist hadde i 1. ekteskap foruten datteren madame Lassen en sønn Ditlev Qvist, som var opkalt etter Ditlev Wibe og blev foged i Nedenes.

Gift 2. gang 28. oktbr. 1764 på Strømsø med *Elisabeth Johanne Bøhme*, født 1732 i Larvik og død 5. oktbr. 1820 på Øvre Strøm, begr. 12. oktbr. på Strømsø, datter av sorenskriver i Søndre Jarlsberg Ulrik Frederik Bøhme og Johanne Bøckmann. Lassen hadde med første hustru 5 og med annen hustru 1 barn, ialt 6, som alle var døpt på Strømsø [5. a.—5. f.]:

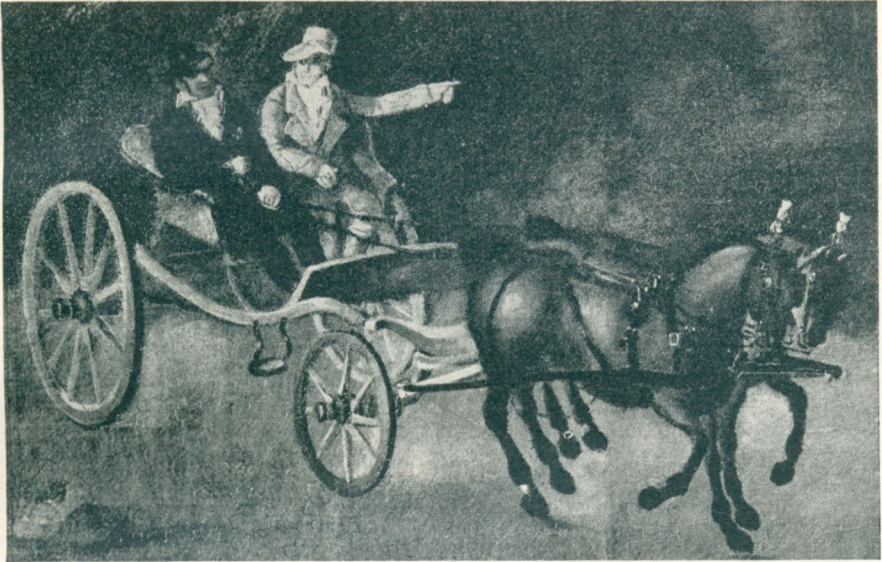
5. a. **Alhed Christine Lassen**, døpt 20. mars 1759, døde 28. mai 1819 på Rikshospitalet i Christiania av difteri, ugift.
5. b. **Maren Sophie Lassen**, døpt 30. jan. 1760, styrte i mange år huset først for familien Krefting på Viul, derefter for sorenskriver Johan Ernst Mejdell på Knæstang på Ringesø, og var tilsist hos sin yngre søster Johannes svigersønn Gregersen på Melum på Modum, hvor hun døde i 1848.
5. c. **Nils Qvist Lassen**, døpt 9. mars 1761, blev begr. 7. april 1761 på Strømsø.
5. d. **Nils Qvist Lassen**, døpt 6. april 1762 på Strømsø, død 18. febr. 1853 på Grini i Bærum. I august 1778 blev han ansatt som dreng hos kjøbmann James Collett i firmaet Collett & Søn, avanserte efter vanlig tid til karl og fikk 26. novbr. 1792 sin chefs attest for god opdragelse, utvist flid og bekvemhet i tjenesten. Med dette vidnesbyrd fra en av byens daværende mest fremskutte forretningsmenn møtte Lassen dagen efter, 27. novbr., for magistraten for å begjære borgerskap som kjøbmann, hvilket s. d. blev ham bevillet, hvorfor han straks avla borgereden, bl. a. med den forpliktelse ikke på de første 12 år å opsi sitt borgerskap.

Lassen, som ikke besatt midler til straks å åpne egen forretning, slo sig sammen med høker Frederik Wilhelm Berg, som få år i forveien, 30. mai 1786, hadde løst borgerskap og nu drev en høkerforretning samtidig med vertshushold. Forbindelsen med Berg hevet Lassen allerede ved utgangen av 1793 for å etablere sig som kjøbmann for egen regning, men dette blev heller ikke av lang

varighet, idet han under 26. mars 1795 opsa sitt borgerskap «for at flytte paa landet». Da han i løpet av det ene år, hvori han hadde drevet eget kjøbmansskap, ikke var blitt bebyrdet med noget borgerlig hverv, fant magistraten å kunne bortse fra hans tidligere inngåtte forpliktelse om 12-årsfristen og bevillet an- dragendet. Når Lasson tok dette skritt, var grunnen hertil å søke i hans tidligere tjeneste ved Collett & Søns trelastforret- ning, idet husets chef anbefalte ham som en særlig habil mann, da general-veiintendant Peder Anker på Bogstad, senere fra 1801 kammerherre og i 1814—22 Norges første statsminister, søkte en «fuldmegtig» til å forestå driften av det utstrakte skog- areal, som Peder Anker hadde kjøpt med Bærums jernverk av stiftamtmann Frederik Julius Kaas i 1791.

Når Lasson våren 1795 «flyttet paa landet», var det som bruker på Ankers eiendom Grini i Østre Bærum, en gård med årlig landskyld av 3 lispund godt korn og 5 lispund salt, som Anker hadde kjøpt i 1775. (Se Tillegget.) Her nedla Lasson, som det vil fremgå av det følgende, et fortrinlig arbeide på jord- veien og trivdes overmåte vel i hele sitt senere liv. Den 30. juli 1806 blev Lasson, i sitt 44. år, fastere knyttet til Grini, idet Anker på den dag utferdiget et bygsel- eller forpaktningsbrev til ham på denne gaard, tinglyst 1. septbr. næstefter, med sær- deles gunstige betingelser. Foruten selve Grini omfattet kon- trakten også plassen Lille Østern, et havnestykke i Egsmarken, samt mølle og barkestampe. Lasson skulde ha fritt gjerdefang fra Bogstads skoger og brendevved efter samme lave pris som godsets bønder betalte, og gårdens hus skulde vedlikeholdes av Bogstads eier. «Som belønning for allerede gjorte forbedringer og bekostninger paa jordveien» skulde Lasson ha forpaktning- en fritt for sin og hustrus levetid «uten nogen anden avgift end forefaldende veiarbeide», som han selv skulde betale. Skulde Lasson ikke ønske å bebo Grini, stod det ham fritt å overdra forpaktningen til hvem han fant det for godt. Såfremt Lasson vedblev i Bogstad eiers tjeneste til sin død og ikke efterlot hu- stru, som selv kunde høste frukten av hans arbeide, da skulde

*Nils Lasson tilvogns med grev Wedel Jarlsberg.
Utsnitt av C. F. Vogts veggmaleri på Bogstad.*

Grini leveres tilbake i forsvarlig stand til Bogstads eier og denne utbetale hans barn eller arvinger 2000 rdl. dansk courant.

Kammerherre Anker satte megen pris på Lasson både for hans innsikt og dyktighet og ikke mindre for hans personlige egenskaper, hvad efterhånden førte til en betraktelig utvidelse av området for Lassons virksomhet. Han blev i virkeligheten godsets administrator, med hele skogdriften, og forretningsmessig agent for trelasthandelen. Ved Ankers død i 1824 intrådte svigersønnen, grev Herman Wedel Jarlsberg som herre til Bogstad, og forholdet til Lasson fortsatte uforandret. Greven fant sig to år senere opfordret til å gjøre en påtegning, datert 10. novbr. og tinglyst 1. decbr. 1826, på forpaktingsbrevet av 1806, hvori han uttaler at han — «i betragtning av Lassons vedblevne lange og tro tjeneste og av ham til grundeierens fordel senere end denne kontrakts utstedelse paa gaarden Grinis jordvei foretagne forbedringer» — omskriver de 2000 d. c. til 2000 norske sølvspecier, som av Bogstads eier skal godtgjøres Lasson

eller arvinger ved forpaktningens ophør uten noget hensyn til om Lasson forblev i grevens tjeneste. Denne for Lasson særdeles fordelaktige påtegning gir et såvel i form som innhold tiltalende uttrykk for grevens anerkjennelse av Lassons virksomhet og samtidig pietetsfulle respekt for svigerfarens disposisjoner.

Fra tiden omkring 1814 fungerte Lasson tillike som administrator på Peder Ankers vegne for «Det Ankerske Fideikom-mis.» Dette var opprettet i 1801 av Bernt Anker, men dets statutter viste sig snart så mangelfullt avfattet at det så å si var dømt til undergang. I 1819 gikk det til opbudd, og ved dette kjøpte da Peder Anker Moss og Hakedal jernverk.

Lasson forblev bosatt på Grini til sin død 18. febr. 1853, omfattet med samtidens respekt og anseelse som en fremragende dyktig mann i sin stilling, en sterk, rettlinjet og uegennyttig karakter. Han hadde ord for å være en streng mann, ikke minst i sitt hjem, hvor han ikke tålte noen slinger i valsen. Bekjent er at han resolutt satte sin hustru op i en vogn og kjørte henne til familien i Fredrikstad, da han fant at samlivet ikke lot sig opprettholde, og siden ønsket han ikke å se mere til henne. Like be-kjent er den replikk han serverte sin sønn, den senere høieste-rettsjustitiarius, da denne en gang kom hjem med sin examens-seddel og stolt viste at han hadde fått karakteren 1 i alle fag undtagen ett, hvor han hadde 1,5: «Hadde Du læst lidt mere, Du Peremand, saa hadde Du faat 1 der ogsaa!» Det var en kold stråle, som gutten aldri glemte!

Det vil dog være uberettiget å anskue Lasson som en mann med et sterkt begrenset følelsesliv, ti det vilde ikke harmonere med den musikalske sans, han besatt, og den evne for sceniske prestasjoner, han la for dagen. Allerede i 22'års-alderen, da han satt på «Dhrr Colletts contour», var han kasserer i «Det musi-kalske Selskab», og fungerte i tiden omkring 1785 som en slags direktør for dette. I 1790 optrådte han som Henrik i «Gert Westphaler» og senere i flere Holberg-stykker, hvori også hans daværende forlovede og senere hustru, «den meget smukke og belevne» jomfru Barbara Bremer fortrinsvis gav Pernille-roller.

I 1795 innehadde Lasson general Greens rolle i Bernt Ankers tragedie «Major André», og i 1799 blev Lasson og frue optatt som medlemmer av «Det dramatiske Selskab». Tidens sans for privatkomedien og det fra Paul Thranes hjem utgåtte musikalske liv medførte også en innen hovedstadens societet ganske utbredt selskapelighet, og herfra var Lassons hjem på Grini ingen undtagelse. Han skal selv ha traktert et par instrumenter med et personlig anstrøk, som noksom godtgjorde musikalsk begavelse. Senere har denne, som vel bekjent, avsatt sig i efterslekten i sterkt potensert grad, efter forbindelsen i den musikalsk høit benådede høiesterettsadvokat Morgenstiernes familie. Til Lassons karakter hørte, så å si naturlig nok, en god porsjon selvfølelse; et karakteristisk eksempel herpå gav han på sine eldre dager ved på given anledning å la den uttalelse falle: «Der er bare 3 Per'er her i landet, Per Anker, Per Wedel og Per Lasson.»

Når det er sagt at Lasson anla denne skrivemåte av sitt familienavn under et besøk, han sammen med Peder Anker avla i Paris, hvor «Lasson» falt lettere og hørtes klangfullere på fransk tunge enn «Lassen», da er dette uten rot i virkeligheten. Som det fremgår av det foran meddelte, skrev Lasson sitt navn i denne form lenge før han kom i Ankers tjeneste, og han har utvilsomt hatt kjennskap til at slekten tidligere hadde skrevet det således.

Lasson blev gift 26. febr. 1791 i Christiania med den da 17-årige, smukke *Barbara Christiane Bremer*, født 2. jan. 1774 i Fredrikstad og død 6. decbr. 1833 i huset hos fru Pauline Hoel f. Bloch på Meen i Gjerpen; datter av auditør Daniel Christopher Bremer og 1. hustru Marie Elisabeth Lange. Om denne familie Bremer kan følgende meddeles:

Carl Bremer født 1693, var civilt engagert til han i 1723 blev ansatt som voldmester i Fortifikationen, hvis chef da var oberstløytnant, senere generalløytnant Michael Sundt, og tjenstgjorde ved Fredrikstad befestning. Under 6. juli 1733 blev han underkonduktør, 25. juli 1759 fændrik reformé ved de 4 nationale dragonskadroner i Holsten og 7. nov. 1759 ved 2. Søndenfjeldske dragonreg., 12. febr. 1763 «kaptein av armeen», derefter på vartpenger 60 rdr. med tillegg av 40 rdr. som kommandant på Akerø skanse på Hvaløerne fra 26. febr. 1766. Han døde 25. mai 1771 i Fredrikstad, var 4 ganger gift og «skal ha hatt 36 barn».

Gift 1. gang 26. juni 1721 i Christiania [kalles da Claus Carl Johansen Bremer] med *Maria Paulsdatter*, som blev begr. 11. mai 1722 s.steds [«Carl Bremers hustru»]. De hadde en datter Marie, født 1722.

Gift 2. gang 8. febr. 1724 i Fredrikstad [troløvet i Christiania] med *Ellen Hansdatter Berg*, som døde i 1740 og efterlot to sønner.

Gift 3. gang 1741 i Fredrikstad med *Karen Dørcker*, født der 1720 og død før 1760, datter av handelsmann Daniel Dørcker og Karen Halvorsdatter, hvis foreldre var kjøbmann Halvor Justsen på Bragernes og Sibylle Trulsdatter Strangør.

Gift 4. gang ca. 1760 i Fredrikstad med *Else Sophie Lange*, datter av sogneprest til Tune Lars Eliassen Lange og Cathrine Hansdatter Ravn.

Carl Bremer hadde i sitt 3. ekteskap sønnen:

Daniel Christopher Bremer, født 17. oktober 1742 i Fredrikstad, hvor han døde 9. febr. 1809 som auditor, postmester, veier og måler. Han var:

Gift 1. gang 10. oktbr. 1765 i Fredrikstad med *Marie Elisabeth Lange*, søster av hans fars fjerde hustru, begr. 10. febr. 1789.

Gift 2. gang 15. april 1790 i Fredrikstad med *Hedevig Krefsting*, født 8. mars 1760 i Gjerdrum og død der 24. septbr. 1791, datter av sogneprest Michael Krefsting og Hedevig Larsdatter Lange, og således niece av Bremers 1. hustru.

Gift 3. gang 23. aug. 1792 i Onså med *Hedevig Margrethe v. Storm*, født 25. mai 1758 og død 2. juni 1812 i Fredrikstad; hun var tidliger: enke efter regimentskvartermester Wilhelm Brochmann og datter av generalleitnant Ulrik Frederik v. Storm og Hedevig Werenskjold.

Av 1. ekteskap var datteren *Barbara Christine Bremer*, gift med *Nils Quist Lassen*.

Som ovenfor nevnt avbrøt Lassen i 1811 den ekteskapelige forbindelse. Ved kommissjonsforlik av 29. juli det år blev forholdet ordnet således at Lassen påtok sig den fremtidige forsørgelse av deres felles barn og forpliktet sig til å utbetale hustruen, som da var 37 år gammel, årlig 300 spd., 75 spd. kvartalsvis, så lenge hun levet. Da hun ikke overlevet Lassen, kom de for sådant tilfelle fastsatte bestemmelser ikke til anvendelse. Separasjon blev meddelt 3. septbr. og skilsmisse bevillet to år efter; ingen av dem inngikk senere nytt ekteskap.

Administrator Nils Lassen hadde i sitt ekteskap 8 barn [6 a. —6 h.]:

6. a. Elisabeth [Betzy] Marie Lassen, født 1. mai 1791 i Christiania, døde her 28. mai 1873.

Gift 24. decbr. 1814 på Grini med *Peter Kjerulf*, født 13. oktbr. 1781 i Kjøbenhavn og død 7. febr. 1841 i Christiania; sønn av kansellisekretær, senere auksjonsdirektør i Kjøbenhavn Christian Kjerulf og Margrethe Schmidt. Han tok, privat dimittert, examen artium med laud. ved

Kjøbenhavns universitet og studerte en tid jus, men fikk ansettelse i Rentekammeret og tok ikke embedseksamen. Som revisjonskyndig blev han av Rentekammeret sendt til Christiania i 1810 for å besørge adskillige revisjonsforretninger under den interimistiske Regjeringskommissjon for Norge. Dette arbeide tok lang tid, og Kjerulf blev for sin herunder utviste dyktighet hedret med titel av krigsråd. Grev Herman Wedel Jarlsberg fant at han var en kapacitet, som burde beholdes i Christiania, og fikk ham av Regjeringsrådet utnevnt 16. mars 1814 til chef for det samme dag oprettede bokholderkontor (under Finansdepartementet), som nu trådte istedet for den samtidig ophevede norske Kassedireksjon, hvorhos Kjerulf tillike fikk å besørge departementets løpende revisjoner. Under 9. juli 1822 utnevntes Kjerulf til ekspedisjonssekretær i Revisjonsdepartementet og overførtes herfra 11. aug. 1828 som ekspedisjonssekretær i Finansdepartementet. Han var en av hovedmosjonærene for at Christiania bys siden 1753 bestående private Brandforsikringskasse i 1827 blev ophevet, dens formue delt mellem interessentene og byen innlemmet i Den alm. Brandforsikrings-Indretning.

Kjerulf tok med heder og ære avskjed fra sitt embede 6. juni 1840. Han fungerte som riksherold ÷: den herre som i purpur og fjærhatt til hest, ledsaget av ikke fullt så praktfullt utstyrte trompetere, red ut i byen og kunn gjorde tiden for Stortingets åpning eller slutning samt når Høiesterett begynte eller sluttet en sesjon. Ridder av Nordstjerne-ordenen.

I 1823 kjøpte Kjerulf av Kommunen den løkke ved hjørnet av Pilestredet og Nordahl Bruns gate, som var velkjent under navnet «Bakkehuset»; det blev et uforglemmelig hjem for familien, og her vokste barneflokken op. Av denne kan særlig nevnes komponisten Halfdan Kjerulf, justitiarius Axel Kjerulf, professor Theodor Kjerulf og frøken Ida Kjerulf, Welhavens elskede, som først på dødsleiet i 1840 fikk sin forlovelse med

dikteren godkjent av foreldrene. Fru Kjerulf solgte Bakkehuset i 1846, og senere hadde postmester Malthe sine bekjente kunstsamlinger her.

6. b. **Karen [Kaja] Lasson**, døpt 6. jan. 1793 i Christiania, døde 8. oktbr. 1833 på Grini; ugift.
6. c. **Caroline Lasson**, født 31. mars 1794 i Christiania, hvor hun døde 9. mars 1887; ugift.
6. d. **Johan Daniel Lasson**, født 20. oktbr. 1796 på Grini, døde som ung mann og ugift.
6. e. **Peder Carl Lasson**, født 14. novbr. 1798 på Grini, døde 5. juni 1873 i Christiania. Dimittert fra Christiania Kathedralskole tok «Per» Lasson ex. artium med haud illaud. 1818, ex. philos. med laud. 1819 og blev cand. juris med laud. 21. juni 1822; for den praktiske prøve fikk han i 1823 og 1824 haud illaud., men tok den om igjen 14. april 1827 med laud. I oktbr. 1822 blev han volontør i Justisdepartementet og var fra samme tid og i de påfølgende 30 år en meget søkt og ansett manuduktør for en stor mengde juridiske studenter. I 1823 blev han konst. protokollsekretær i Høiesterett og beskikkedes 10. jan. 1825 til overrettsprokurator i Akershus stift. Da han 7. mai 1827 søkte om tillatelse til å avlegge prøven for advokaturen, fant

Caroline Lasson.

Høiesterett ikke å kunne anbefale det, fordi han, som forøvrig hadde «særdeles fordelaktige attester både om duelighet til juridiske forretninger og gode moralske forhold», ennu ikke hadde praktisert i de lovbefalte 3 år som prokurator. Bekjent med denne uttalelse inngav Lasson under 25. juli en endret ansøknings om å få adgang til å avlegge prøven i løpet av det inneværende år,

Justitarius Lasson og hustru f. Morgenstjerne.

fordi han derved vilde kunne opnå utnevning til advokat straks efter at 3-året var udløpet. Høiesterett fant imidlertid fremdeles å måtte nekte sin anbefaling, og ansøkingen blev derfor avslått ved resol. av 31. aug. 1827. Mens dette stod på, fikk Lasson av Det juridiske Fakultet underhåndstilbud om ansettelse ved Universitetet, men da han kun vilde motta en sådan under forutsetning av enten å kunne vedbli med sin praksis eller også straks å få utnevning til professor i lovkyndighet, og Regjeringen av mangel på pengemidler ikke kunde bifalle Kollegiets innstilling av 31. jan. 1828 om sådan utnevning, blev forhandlingene avbrutt. Imidlertid var de 3 år siden Lasson begynte sin prokuratorpraksis udløpt, og 18. jan. 1828 inngav han derfor påny ansøking om å få avlegge advokatprøven. Herfor var nu intet lenger til hinder; tillatelsen blev gitt 31. jan., og om utfallet erklærte Høiesterett at Lasson «besidder ikke alene et tydelig taleorgan, men forener og dermed et kultivert sprog. Hans deduktion og procedure har været ordentlig og forsaavidt sakerne

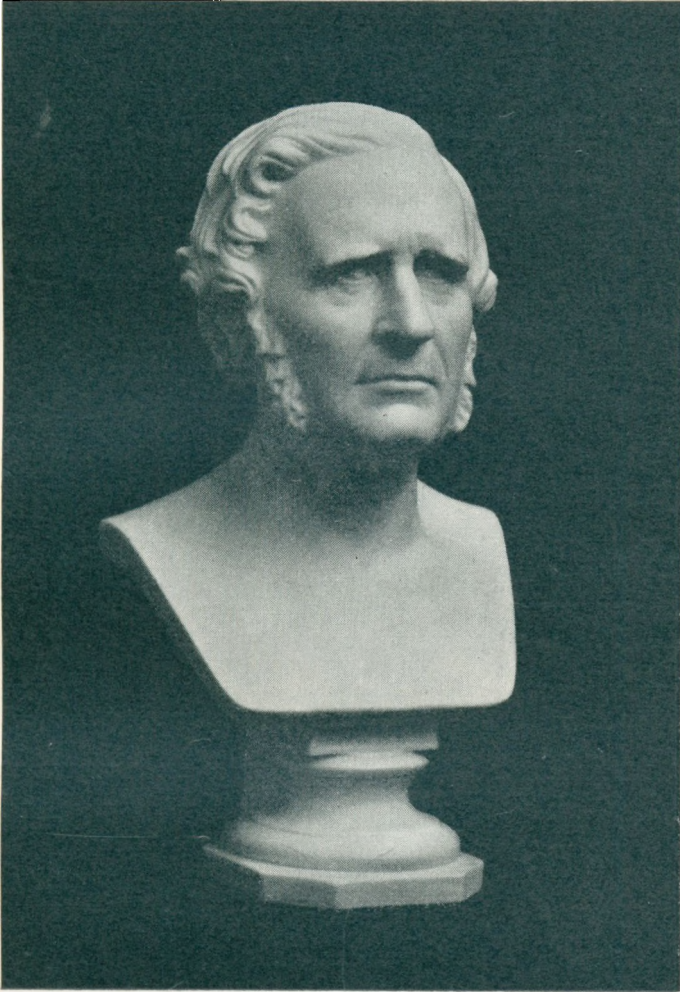
har gitt anledning til at lægge skarpsindighet og grundige indsigter for dagen, tror Retten at ha al grund til at anta, at han besidder disse. Da han desuten er Retten bekjendt som en mand av en uplettet og brav karakter, saa gjør man sig det haab at erholde en like duelig og retskaffen høiesteretsadvokat». Den 5. mars 1828 blev han utnevnt til høiesterettsadvokat, og som sådan praktiserte han til 16. juni 1837, da han efter med kgl. tilatelse av 6. mai næstfør å ha avlagt den befalte prøve «paa aldeles fyldestgjørende maate» konstituertes som assessor i Høiesterett. Under 26. juni 1837 blev han derpå utnevnt til dette embede med forbehold av anciennitet for den som medlem av Lovkomm. tjenstfrie Rye.

Den 20. septbr. 1848 blev Lasson sorenskriver i Aker. Under kongens utenlandsreise i 1852 var han tilforordnet statsråd og chef for Justisdepartementet fra 10. juli til 29. septbr. og likeså medlem av den under kongens sykdom fra 25. oktbr. 1852 til 12. april 1853 nedsatte interimregjering.

Somrene 1853 og 1854 foretok Lasson studiereiser til Tyskland og Frankrike for å gjøre sig bekjent med det moderne rettergangsvesen i straffesaker. I aug. 1853 fikk han tilbud om å inntre i Regjeringen som statsråd Sørenssens eftermann, men gav straks avslag, «da han ikke kunde bringe sig selv til den erkjendelse, at han var i besiddelse av alle de egenskaper, der efter hans mening utkræves til denne vigtige post». Likeledes nektet han å motta valg til medlem av den under 7. juli 1854 besluttede Jurykommissjon, men var og hadde forøvrig den gang vært medlem av flere kgl. kommissjoner til utarbeidelse av lover, således av stempletpapirkommis. 1837, av diætkomm. 1840, av den geistlige lønningskomm. 1843 og av kommissjonen ang. arv og skifte 1846; i de tre siste som formann. Endelig var han sammen med F. Hallager og J. C. Lous medlem av den 11. jan. 1853 nedsatte komm. om proceslovgivningen.

Under 28. febr. 1855 blev Lasson utnevnt til I. R. Bulls efterfølger som justitarius i Høiesterett. Hertil medbragte han grundige juridiske kunnskaper og et fra sin deltagelse i Lovkommis-

Justitarius Lasson.
Bisquitbyste, modellert av C. L. Jacobsen.

sjonene erhvervet inngående kjennskap til fremmed rett, hvorfor hans vota ofte inneholdt reminiscenser fra denne hans tidligere virksomhet. I det hele var Lasson mere den fremrakende teoretiker enn den smidige skrankeadvokat; hans juridiske manuduksjon skal således ha vært mønstergyldig. Som justitarius blev det derfor ikke så meget ved skarpsindig og rammende kritikk han glimret som ved kunnskapsfylde og aldri sviktende innsikt i juridiske materier; dertil kom en levende juridisk interesse og rettferdighetsfølelse, som i høieste grad formet hans hele karakter. Mest bekjent måskje blev Lasson som forfatter av en rekke omfattende for samtiden verdifulle håndbøker i strafferett og process, i hvilke han utførlig har redegjort for tidligere rettspraksis, men som for eftertiden ikke har innebåret nogen større videnskapelig verdi. I samtiden var han også meget avholdt for sin store personlige elskverdighet under utøvelse av en betydelig selskapelighet i sitt hjem, hvor den fra hans fars hus tradisjonelle gjestfrihet holdtes i akt og ære. For kunst og musikk var han levende interessert. I sine yngre dager optrådte han endog som dramatisk sanger på byens privatteater, og som musikalsk begavet har han komponert musikken bl. a. til flere av sangene i Frithjofs Saga. Utover diletantismen kom han dog ikke. Han var virksomt medlem av den fra 1809 så bekjente musikkforening «Lyceet», som efterfulgtes av «Selskabet af 28. Decbr. 1838», bekjent fra Wergelands farce «Kringla», og var blandt innbyderne til stiftelsen av og i de første år styremedlem i «Musikforeningen».

Også for Christiania Theater nedla Lasson et fortjenstlig arbeide. Da det 20. april 1836 var avgjort at teatret skulde opføres på Bankplassen, blev arbeidet straks satt igang. Alle-rede i mars 1837 var bygningen under tak, og det blev da valgt en direksjon på 5 medlemmer, som skulde overta teatret, snarest mulig få forestillingene igang og avgi forslag til lover og alle administrative foranstaltninger. Til medlem av denne direksjon valgtes Lasson, ekspedisjonssekretær Kjerulf, advokat, senere statsråd Petersen, kaptein Herman Foss og ad-

Øvre Munkedammen ca. 1858.
Justitiarius Lassons familie på verandaen. Maleri av Eckersberg.

junkt Colban. Den 2. oktbr. 1837 trådte direksjonen i virksomhet, og allerede 4. oktbr. gikk den første forestilling, Andreas Munchs drama «Kong Sverres Ungdom», av stabelen. Fra 1841 hadde Lasson sæte i teatrets representantskap.¹

Lasson var medlem av Videnskabselskabet fra dets stiftelse i 1857, ridder av St. Olavs orden 4. juli 1854, komm. 1. kl. 21. aug. 1855 og storkors 22. aug. 1864 «for videnskabelig og embeds fortjeneste»; storkors av svensk Nordstjerne-orden 1859.

Til Lassons begravelse 9. juni 1873 skrev Jørgen Moe følgende minnesang:

Fremst i vor Dommerkjæde
Han sad som Retfærds Tolk,
Op til det høie Sæde
Saa trygt det ganske Folk.
Han gransked og han grunded
Saa mangen natlig Stund —
Da har han Skatten vundet,
Sin Klarheds rige Fund.

Med hvad for Ret han kjendte
Stod alt hans Liv i Pagt,
Og derfor Dommen vendte
Ham Hæder til og Agt.
Han eied denne Adel
Ind i den nye Slægt
At staa foruden Dadel —
Det Dommens Ord gav Vægt.

Nu har han veget Sæde —
I Aanders rene Hjem
Han selv maa ydmyg træde
For Dommerstolen frem.

For os han Renhed eied,
Hans Nære saa knap Plet —
Hvert Adams Barn er vciæt
Og fundet der for let.

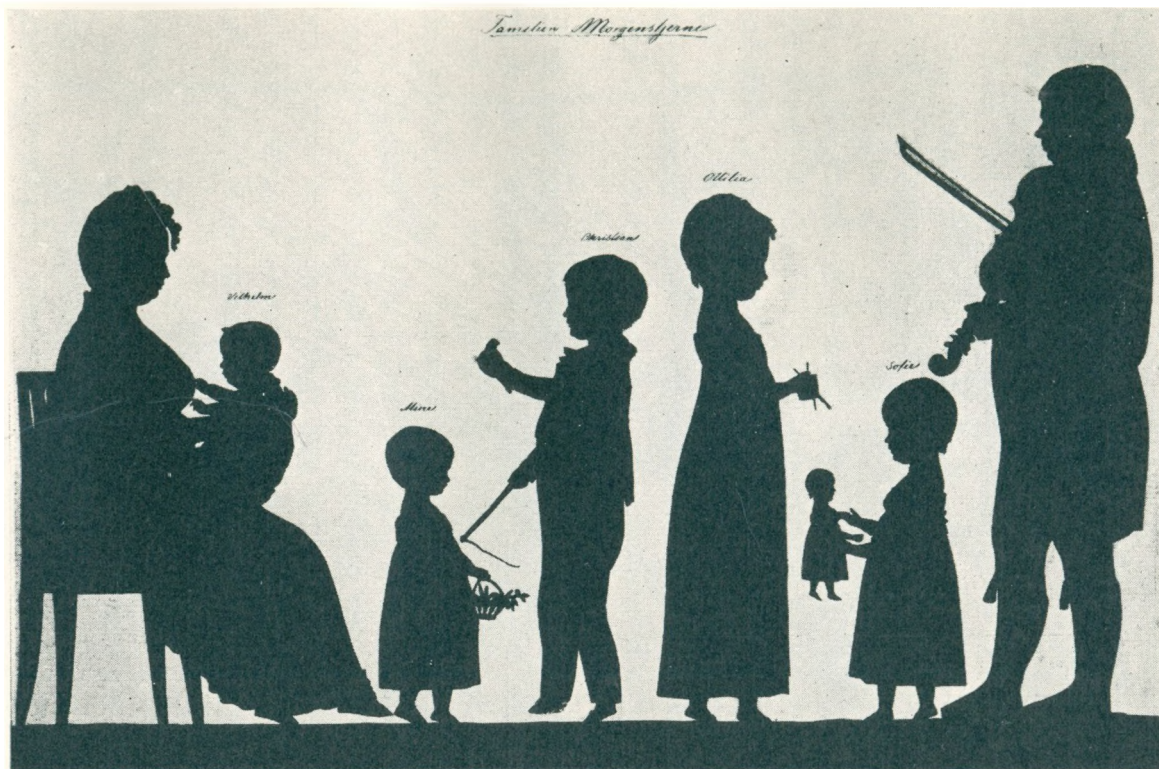
Men Han, der kom at bære
Som Lammet Verdens Synd,
Vil naadig Dommer være
Og kjende fri med Fynd.
Hans Korsord Smertens Leie
Husvalte med sin Trøst —
Det viser nu paa Veie
Til evig Glædes Høst.

Med Tak vi Kisten bære —
Blødt hvælve Jordens Lag
Om Støvet af den Kjære
Til Herrens store Dag!
Da give Han af Naade,
At vi kan træde ud
Og, fri'de af al Vaade,
For Seiren takke Gud!

Ved festen til Fædrenes Minde i Logens store sal 12. febr. 1874 holdt høiesterettsadvokat Johannes Bergh den minnetale som er gjengitt i tillegget til denne bok s. 75.

I 1831 kjøpte Lasson omtrent halvparten av sin svigerfar kancelliråd Morgenstiernes store løkke Munkedammen for 1900 spd. 3: 7600 kr. eller kr. 0,17 pr. m.² Den fikk navnet Øvre

¹ Se Th. Blanc: Christiania Theaters Historie.

*Daværende advokat Bredo Morgenstjerne med hustru Cathrine f. Fries og barnene
Wilhelm, Wilhelmine, Christian, Ottilia og Sophie 1815.
I 1826 blev Ottilia, 18½ år gl., gift med davær. overrettsprokurator Peder Carl Lasson.*

Munkedammen (Løkkeveien 3) og blev fra 1832 bebygget av Lasson omkring krysset av nuværende Hansteens og Cort Adlers gater med en vakker 1-etasjes våning på 31 alens lengde og 18 alens bredde, med façaden mot syd, og med en bakbygning parallelt på nordsiden av like lengde og 7 alens bredde.¹ Bygningene fikk 2. jan. 1836 en brandtakst på 5750 spd. ø : 23000 kr.

I 1860 solgte Lasson denne eiendom til grosserer Jonas Risting for 18000 spd. ø : 72000 kr. eller kr. 1,60 pr. m.² Den var da beheftet for 5945 spd., og Risting utstedte pantobligasjon på 7000 spd.; den kontante del av kjøpesummen synes således å ha vært 5055 spd.

I 1873 solgte Ristings dødsbo løkken for 40000 spd. ø : 160000 kr. eller kr. 3,55 pr. m.² til grossererne Adolph Holter, P. Holter, H. P. Borgen samt skolebestyrer F. Amundsen, og disse foretok utparsellering. Den første parsel blev solgt til verftseier Christian Brinch for 16160 spd. ø : 64640 kr. — efter eiendommens nettoareal 20750 kvadratalen kr. 3,00 pr. kvadratalen ø : kr. 7,75 pr. m.²

Ved de følgende salg blev i 1873 betalt litt over 1 spd. pr. kvadratalen: kr. 10 pr. m.², men i 1874 steg prisene til ca. kr. 15 pr. m.² og til kr. 20,00 i december 1876. I 1880 og 1881 var de endog oppe i kr. 25 og 26 pr. m.². For Huitfeldts gate 22, som hadde et areal av 720 m², blev nemlig da betalt kr. 17732,50 og for Observatoriegaten 12 med et areal av 826 m² kr. 21440.

Salgsbetingelsene synes gjennomgående å ha vært et mindre kontant beløp — kanskje inntil $\frac{1}{4}$ -part — og resten mot 1. prioritets pant i tomten med plikt til å vike prioritet for halv brandtakst i Norges Brandkasse.

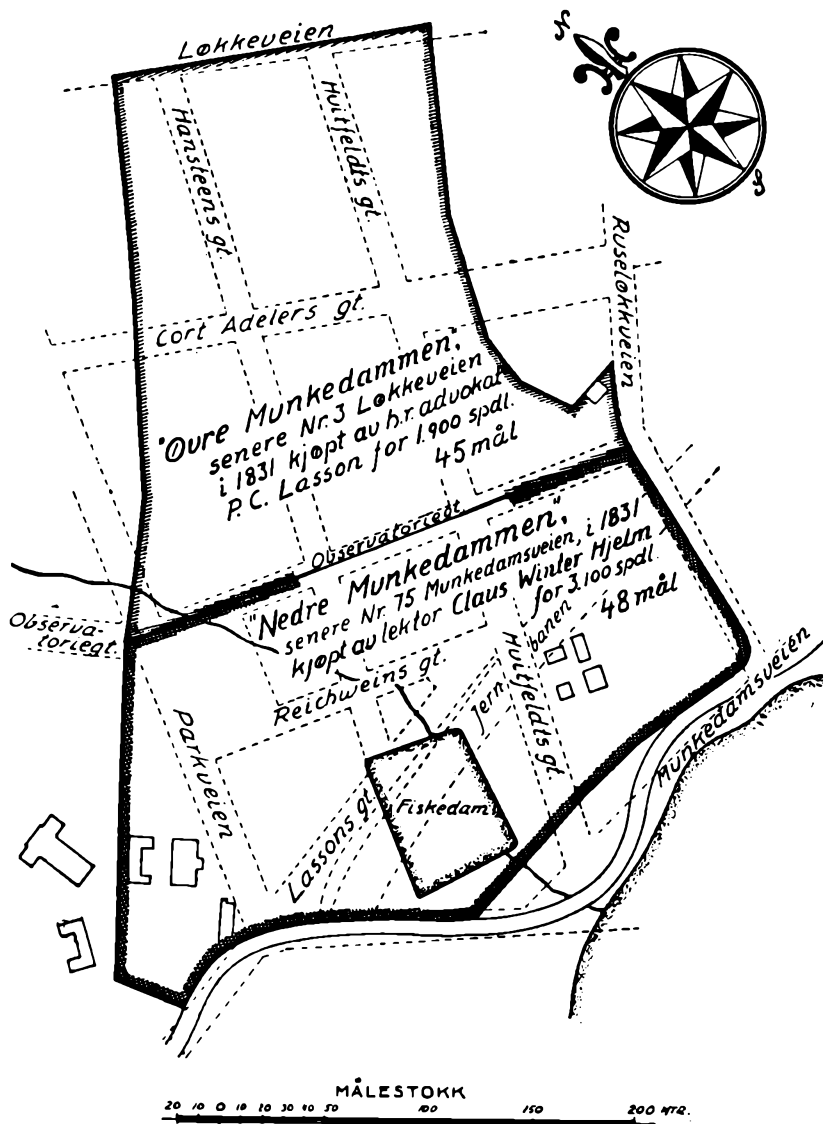
Summeres de forskjellige salgspriser blir resultatet at utparselleringen har innbragt ca. kr. 360000, hvorav inntil $\frac{1}{4}$ -del kontant og minst $\frac{3}{4}$ -deler avgjort ved tomtobligasjoner, hvis skjebne i enkelte tilfelle kanskje har vært tvilsom. Muligens har selgerne hatt utgifter til gateoparbeidelse m. v.

¹ Se fru Kaja Meltzer, f. Lasson: «Nogle Barndomsminde», meddelt i tillegg til nærværende bok.

GAMMEL LØKKE NR. 1. "MUNKEDAMMEN"

i oktober 1816 solgt til kancellieråd, regjeringsadvokat
Bredo Henrik von Munthe av Morgenstjerne for Spd. 5.400.

• ET GAMMELT KART MED NUVÆRENDE REGULERING. •

Skjønt Lasson både bebygget og i 28 år bebodde denne løkke, mens Risting kun bodde her i knapt den halve tid, blev den dog siden almindelig kalt «Ristingløkken.»

Gift 5. septbr. 1826 i Christiania med *Ottilia Pauline Christine von Munthe af Morgenstjerne*, født 18. jan. 1804 i Kjøbenhavn og død 6. mai 1886 i Christiania, datter av høiestretradsadvokat, senere sorenskriver i Bamle, kancelliråd Bredo Henrik von Munthe af Morgenstjerne og Cathrine Elisabeth Fries.¹ Se tillegget «Bedstemor Lasson» av P. C. Hansson.

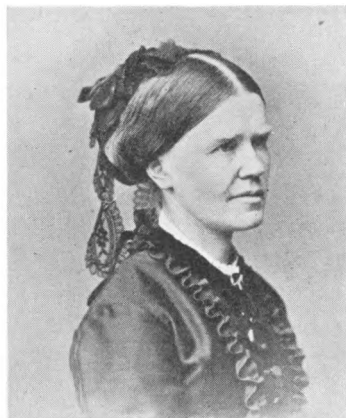
Justitiarius Lasson og hustru hadde flg. 8 barn [7 a—7 h]:
7. a. Marie Cathrine Lasson, født 12. novbr. 1827 i Christiania, døde her 7. oktbr. 1909.

Gift 12. decbr. 1860 i Christiania med *Christian Frederik Gottfried Friele*, født 22. mai 1821 i Bergen og død 24. jan. 1899 i Christiania, sønn av stadsmegler Ole Friele og Louise Engelke Christiane Bohr. Fra sin fødebys Kathedralskole tok Christian Friele, «Morgenbladets» senere fryktede redaktør, ex. artium i 1838 og ex. philos. 1839, begge med laud., og blev cand. juris 2. juli 1851 med haud illaud. Når han absolverte sistnevnte eksamen på såvidt fremskredent tidspunkt var nok årsaken at han flere ganger blev rejicert ved practicumsprøven, som dengang var ansett for en vanskelig og ofte intrikat eksamen.

Nogen bruk for juridiske kunnskaper skulde Friele imidlertid ikke få. Han følte sig kallet til publicistisk virksomhet, og da han i 1854 inntrådte som medarbeider i «Morgenbladets» begynte han på en bane, som skulde føre ham frem til samtidens mest fremskutte stilling innen landets politiske presse. Fra jan. 1857 deltok han i bladets redaksjon, fra 1. juli s. å. var han dets medredaktør og fra 1865 til 1893 dets chefredaktør. I denne lange årrekke hersket Friele med næsten suveren makt i den konservative presse, i det konservative parti og særlig i hoved-

¹ Se Hartvig Munthe: Efterretninger om Familien Munthe, og Finne-Grønn: Norges Prokuratorer etc.

Marie Friele, f. Lasson, (1864), og søster Emilie Lasson.

staden, som ennu ikke var større enn at en enkeltmann kunde samle de fleste tøiler i sin hånd. En sådan maktstilling kan ikke helt forklares alene gjennom den viljens ubendige energi, den hensynsløse arbeidsiver og den pågåenhet, som var hovedtrekk i Frieles karakter. Til dette må føies den personlige uegennyttighet og over all ros hevede hederlighet i diskresjonsspørsmål, som kan forklare den ubegrensede tillid, der ydedes ham og som talentet alene ikke kunde gjøre krav på, hans eiendommelige talent, som forenet en næsten vill fantasi med en skarp virkelighetssans. Han var en mektig mann, sine fienders fiende, men også sine venners venn. Men ett kunde ingen bestride: Han var en i ordets mest omfattende mening ubestikkelig mann, aldri tilfals hverken for gull eller gunst, aldri tjener for private interesser i strid med almenhetens¹. Alene i sitt merkelige ytre hadde Friele en mine som ikke innbød til gemytlig tilnærmelse; og særlig på hans eldre dager kunde tilsynelatende biske ansiktstrekninger virke støtende på dem — og det var de aller fleste — som ikke visste at denne mann led under hårde nervøse ansiktssmerter. Friele hadde et varmt hjerte for dem, som stod ham nær, og hans humor gav sig tilkjenne i mangen rammende replikk, ganske særlig på den politiske arena. — Uten barn.

¹ Se Norsk Biogr. Leksikon; Nils Vogt: Under Frieles hånd og på egen.

Emilie Lassen.

Tegnet av dikteren Welhaven i 1842, da hun var 13½ år gammel.

Regjeringsadvokat Christian Lasson og hustru, f. Morgenstierne. Ca. 1858.

7. b. Emilie Nicoline Lasson, født 30. mars 1829 i Christiania, døde her 24. febr. 1909, ugift.
7. c. Christian Carl Otto Lasson, født 3. juli 1830 i Christiania, døde her 7. juli 1893. Privat dimittert tok Christian Lasson ex. artium med laud. i 1847, ex. philos. med haud illaud. i 1848 og blev cand. juris med haud illaud. 18. juni 1855 og med laud. den følgende 13. decbr. Efter i to år å ha vært ekstraskriver i Indredep.tet nedsatte han sig i 1858 som overrettssakfører i hovedstaden og fikk 28. juni 1861 autorisasjon som høiesterettsadvokat. I mellemtiden var han av og til konst. som politifullmektig og som politiadjutant. Den 4. jan. 1873 blev han konstituert som regjeringsadvokat med den for embedet bestemte gasje 1150 spd. årlig og med forpliktelse til uten særskilt godtgjørelse å utføre rettssaker og avgi betenkninger vedkommende Oplysningsvæsenets Fond og Pensjonsfondet for geistlige Enker. I denne stilling forblev han til sin død. Under 9. novbr. 1878 blev han av Det Akademiske Collegium antatt til Universitetets kommissjonær for avhendelser av gården Tøyens grunntomter.

På det juridiske felt foreligger flere avhandlinger fra

Lassons hånd, således i Norsk Retstidende 1882 «Om Myrmandsvæsenet». Han blev ved Riksretten i 1883 engageret som en av defensorene for statsminister Selmer, men familieanliggender hindret ham imidlertid fra å utføre dette hverv.

I 1864 inntrådte Lasson som medlem av Christiania Theaters direksjon og satt senere til 1890 i dets representantskap. Ideen til opførelse av nytt teater var oprinnelig utgått fra ham, og han deltok i 1877 i innbydelsen hertil, likesom han i en årrekke satt som formann i den i anledning herav nedsatte arbeidskomité. Som en i utpreget grad musikalsk og kunstinteressert herre har han skrevet om musikk, og hans humørfylte temperament fikk utslag i en hel del leilighetsarbeider som farcer, studenterviser m. v.; den uhyre populære «Vestnæsvisen», som behandler daværende prins Carls besøk i Vestnes 1856, skyldes således ham. Da denne vise fant vei utover det ganske land og så å si blev allemannsøie, skal den inntas her.

PRINDSENS MODTAGELSE

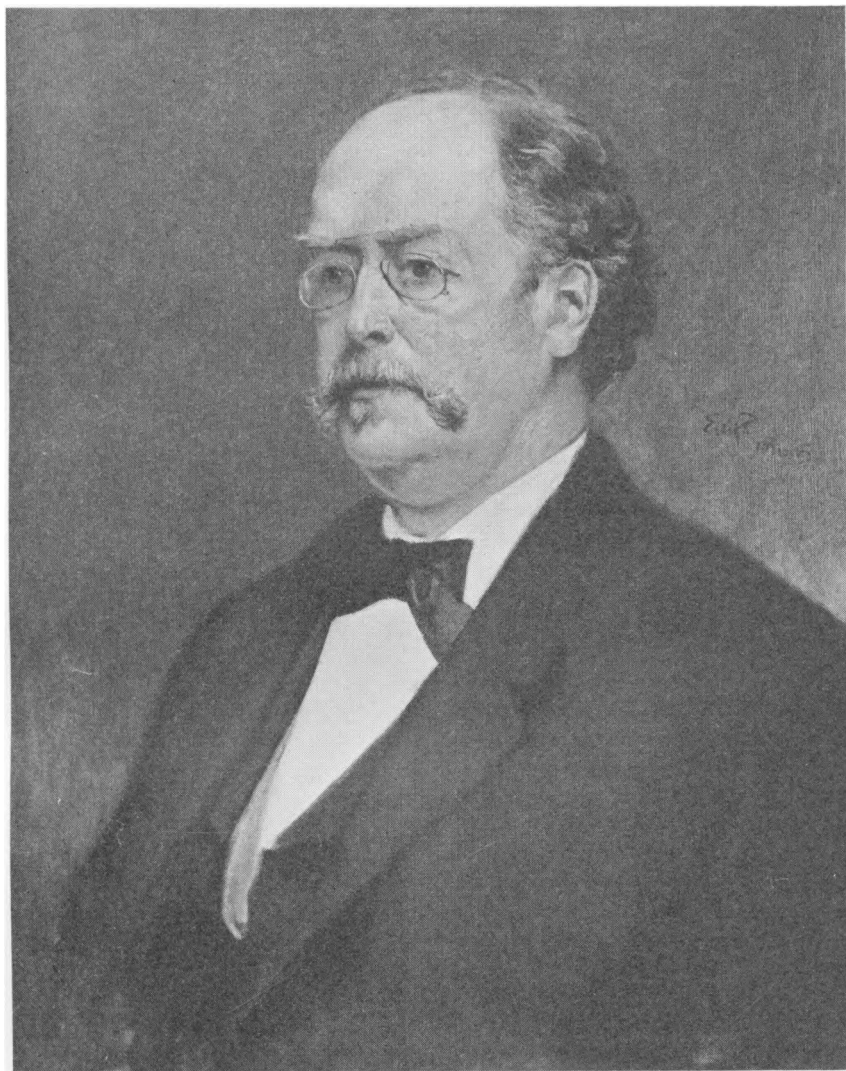
af

PRÆSTEN I VESTNÆS 1856.

Mel.: «Aa je' sku au ha'e Lyst aa gifte mig, san».

I Vestnæs leved' dom i sempel Ro, san
paa Verdens Store dom sig ei forsto', san
dom kunde ikke sige
vist om Fyrstelige
sprang paa fire eller gik paa to, san —
for Bisp og Præst, san
var nok belæst, san —
men dom saa vistnok ut som Folk er flest, san.

Da derfor Prindsen paa den tanke fandt
iaar at see sig om paa denne Kant,
saa man hele Hest'læs
kjøre ned te Vestnæs,
deels med Folk aa deels med Proviant.
Hjerte' sprat
i hver en Kat,
aa Præsten, ja han var naa reent desp'rat

Regjeringsadvokat Christian Lasson.
Maleri av Eilif Peterssen 1915.

Kommunalbestyrelsen tilhest
red i Spidsen me sin Sognepræst;
blaa aa gule Kapper,
Guttapercha Frakker —
hver var pønta som han kunde bedst;
aa Præsten jo,
dom kan tro,
han var vakker i sin Domino.

Endelig kom Prindsen da tillands,
fulgt af Amtman'n og sin Ordenan's,
men paa dom saa Ingen —
Prindsen sjøl var tingen:
Ingen brød sig om hans lange Svands.
Me lette Hop
sprang han op
te Pastor'n, hvor han maatte gjøre Stop.

«Ordets Herre — ak det er jeg ei,
«men Ordets Tjener her, det er nok mig;
«min Røst er bævende,
«fordi lyslevende
«Du elskelige Karl, jeg skuer Dig.
«Skjænk en Dram,
«faa mig Skam,
«ta'er Di flere slike Gutter fram.»

«Og mange vakkre Taler har jeg hørt,
«jeg selv for Tungebaandet ei er snørt; —
«men naa maa jeg tie,
«aa kan Intet si'e — —
«je er rekti' overmaade rørt!»
Aa de' var sandt
for Taaren randt
ner paa Brøste' klar som Diamant.

Derpaa Prindsen ifra Steen til Steen
sprang paa egne Kongelige Been,
Almua den kopte,
medens Præsten ropte:
er'nte Oscars Førstefødte peen?
Aa de' var sandt,
men je' fandt,
Pastor'n sjøl var likesaa galant.

Aa Alting vilde naa den Prindsen see,
aa Pastor'n vilde gjerne være me',
aa han fulgte efter,
løp af alle Kræfter,

Regjeringsadvokat Lassons bolig, Grønnegate 19.

te han segna ner bakom et Træ;
Ingen veit,
aa de'er leit
aa følle Prindsen, naar En er for feit.

Endelig var Frokosten server't,
som Consul Jervell ha'de arranger't —
inte for at bramme,
men fordi «Høistsamme»
Landhuusholdninga sku faa prober't;
aa der var Prat,
aa mye Mat
var sat frem paa Consul Jervells Fat.

Alt Jordisk dog en Ende have maa, —
og Frokosten det havde ligesaa,
men den er temmelig
vist uforglemmelig
baade for Præst aa dom, som saa derpaa.
Ja nok kan Fa'er
være Kar:
me Prindsen fire Glas han drukket har.

I Vestnæs er det stille naa igjen! san
kan hælde tusind Aar paany gaar hen, san
inden Kongesønner
Vestnæsbygden lønner
med Besøg som Fyrste og som Ven, san
Gud vet da, san
om Alt gaar bra' — san
for samme Præsten kan vi neppe ha'e, san.

Lasson blev 21. jan. 1885 ridder av St. Olavs orden for fortjenstfull embedsvirksomhet.

Gift 8. mai 1857 i Christiania med sin kusine *Alexandra Cathrine Henriette v. Munthe af Morgenstjerne*, født 5. mars 1838 i St. Petersburg og død 16. mai 1881 i Christiania; datter av attaché ved den norsk-svenske legasjon i St. Petersburg, senere sorenskriver i Lier, Røken og Hurum Christian Frederik Jacob v. Munthe af Morgenstjerne og 1. hustru Anastasia Soltikoff.

Ved skjøte av 17. mars 1870 kjøpte Lasson for 26 000 kr. enkemadame Birgitte Holmsens eiendom Grønnegate nr. 19, som med senere tillegg av nr. 15 b. utgjorde et areal på 3730,70 kva-

dratmeter. Våningen inne i den store have var et 2'etages trehus med gavlkvister, og her fikk regjeringsadvokaten sitt hjem i 1. etasje, mens hans mor som enke leiet 2. etasje og bodde der sammen med sin ugifte datter Emilie Lasson. Da Lasson hadde kjøpt eiendommen for lånte penger og fra 1881 satt som enkemann med en stor barneflokk var det som regel vanskelig med økonomien. Hans datter fru Bokken Lasson har i sin i 1938 utgivne bok «Slik var det dengang» meddelt mangfoldige trekk fra barndomshjemmet, og heri finnes da også fyldige bidrag til karakteristikk av hennes foreldre.

Eiendommen i Grønnegate blev av Lassons bo solgt i 1901 for 45 000 kr. til overrettssakfører Ingebretsen, derefter ved auksjonsskjøte 1917 for 55 000 kr. til frøken Ragna Sandboe, derpå kjøpt 1924 av Aktieselskapet Grønnegate 19 for 80 000 kr. og sluttelig overdraget til Oslo kommune 1925 for 130 000 kroner.

Christian Lasson og hustru hadde 11 barn [8a—8k]:

8. a. **Anastasia [Nastinka] Lasson**, født 10. april 1858 i Christiania, hvor hun er bosatt.

Gift 7. jan. 1882 i Trefoldighets kirke i Christiania med *Hans Henrik Emil Ingstad*, født 26. mars 1852 og død 5. decbr. 1925 i Christiania, sønn av justitiarius Fredrik Emil Ingstad og 2. hustru Sophic Fredrikke Wilhelmine Rode. Dimittert fra Nissens skole tok han ex. artium 1868 med haud illaud., ex. philos. 1869 med samme karakter og i 1870 med laud. og blev cand. juris 16. decbr. 1874 med laud. Under 15. jan. 1875 blev han fullmektig hos advokat Grønn, fikk 15. aug. 1877 bevilling som overrettssakfører, men vedblev i sin stilling som fullmektig inntil

Nastinka Ingstad f. Lasson.

han i 1878 nedsatte sig som praktiserende sakfører i hovedstaden, autorisert som høiesterettsadvokat 5. febr. 1879.

Mellem 1880 og 1888 var Ingstad ofte i lengere og kortere tid konst. assessor dels i Christiania Stiftsoverrett og dels i Christiania Byrett, ved hvilken han blev referent 1. febr. 1883; fra 1. jan. 1890 aktor ved Meddomsretten. Fra 1905 var han medlem av og fra 1911 viceordfører i Sporveisselskapets styre, fra 1907 medlem av og fra 1913 formann i direksjonene for Storebrand og Idun, og deltok ellers i flere selskapers styre. I 1875 var Ingstad en av stifterne av det akademiske sangkor «Johaniterne» og stod som aktivt medlem sålenge koret eksisterte; i årene 1884 til 1894 var han ivrig medlem av Norsk Jæger- og Fiskerforening.

8. b. **Per Carl Lasson**, født 18. april 1859 i Christiania og død 6. juni 1883, tok ex. artium med haud illaud. 1876 og ex. philos. med laud. 1877. Efter en tid å ha studert jus gikk Per Lasson helt over til musikken, for hvilken han besatt utvilsomme anlegg. Fra 11'årsalderen undervist i pianospill av sin farbror Bredo Lasson gav hans evner sig like fra skoletiden og senere under studiene utslag i improvisasjoner og mindre komposisjoner for sang og piano. Efter hans død blev en del av dette utgitt i trykken, således den festlige «Grisemarsch», hvorved han gjorde sig udødelig i Studentersamfundet; flere av hans sanger blev foredratt på konserter og vakte meget bifall. For en smertefull sykdom, som han led under i sine siste 1½ år, søkte han i 1883 lindring ved et ophold ved badestedet Kreuznach, men forgjeves, og på hjemveien døde

Per Lasson.

han ombord på dampskibet like utenfor Færder. En sjelden vinnende personlighet, en ekte kunstnernatur og evnerik ung manns liv var dermed avsluttet.

8. c. **Ottilia [Oda] Pauline Christine Lasson**, født 11. juni 1860 i Christiania og død her 19. oktbr. 1935; begavet portrettmalerinne, representert i Nationalgalleriet og i Nationaltheatret ved sitt ypperlige portrett av fru Johanne Dybwad.

Gift 1. gang 18. juni 1881 i Trefoldighetskirken i Christiania med *Jørgen Marianus Flood Engelhart*, født 8. juli 1852 i Vinger og død 22. juli 1921 i Rio de Janeiro, sønn av infanterikaptein Fredrik Nicolai Wilhelm Engelhart og Inger Jørgine Simonine Flood. Dimittert fra Giertsens skole tok Jørgen Engelhart ex. artium med laud. 1871 og ex. philos. med haud illaud. 1872, men gikk derefter over i forretningslivet og blev trelastgrosserer i Christiania, fra 1912 norsk vicekonsul i Rio de Janeiro. Ridder av St. Olavs orden 1919 for fortjenstfull virksomhet. Efter separasjon av 22. septbr. 1885 blev ekteskapet opløst 28. septbr. 1888.

Gift 2. gang, borgerlig, 4. oktbr. 1888 i Christiania med *Christian Krohg*, født 13. aug. 1852 i Christiania og død her 16. oktbr. 1925, sønn av kgl. fullmektig Georg Anton Krohg og Sofie Amalie Holst. Dimittert fra Nissens skole tok han ex. artium med laud. 1869, ex. philos. med laud. 1870 og blev cand. juris 1873 med haud illaud. Han gikk derefter helt over i malerkunsten, studerte i Tyskland og Paris, hvor han var bosatt i årene 1901—09, blev en av landets ypperste kunstnere, representert i en mengde gallerier ute og hjemme. Professor ved Kunstaka-

Oda Krohg, f. Lasson.

demiet i Christiania fra 1909. Fortjent publicist og forfatter av tildels social betydning («Albertine» 1886). Kommandør 2. av St. Olavs orden 1910 for fortjenstfull kunstnervirksomhet, kommandør av bayersk Kroneorden, ridder av belgisk Leopoldsorden og fransk Æreslegion.

8. d. **Alexandra Lasson**, født 22. novbr. 1862 i Christiania, hvor hun er bosatt.

Gift 15. septbr. 1886, borgerlig, i Christiania med *Johan Fredrik [Frits] Thaulow*, født 20. oktbr. 1847 i Christiania og død 5. novbr. 1906 i Volendam i Holland, bisatt 16. novbr. i Christiania; sønn av apoteker, dr. philos. Harald Conrad Thaulow og Nicoline [Nina] Munch. Privat dimittert tok Frits Thaulow ex. artium med haud ilaud. 1866, ex. philos. med laud. 1867 og blev i 1870 cand. pharm., hvorefter han fikk fritt spillerum for sin malerbegavelse og gikk helt op i landskapskunsten. Over Kjøbenhavn til Gude i Karlsruhe og videre til Paris, hvor hans bilder blev refusert i 1878. Men så fant han den personlige uttrykksform for sitt talent, og veien blev ikke lang til europeisk berømmelse. Hans landskaper fra Norge og Frankrike (Normandie) finnes i de fleste store gallerier i alle kulturland. Han blev sammen med svogeren Christian Krohg en banebryter for fransk impressjonisme og skapte derigjennem en mektig fornyelse i norsk malerkunst. Personlig var den statelige skikkelse med strålende elskverdig sinn og hjertelag, godmodig, og i all sin medgang den beskjedne mann. Meget musikalsk elsket han å spille cello. Kommandør 2. av St. Olavs orden

Alexandra Thaulow, f. Lasson.

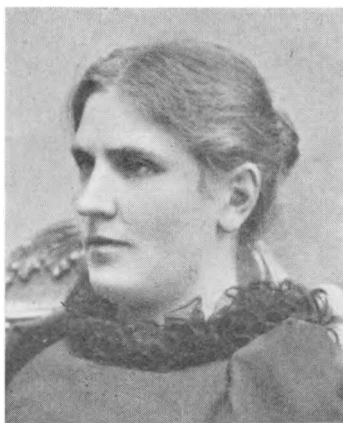
21. jan. 1905 for fortjenstfull kunstnervirksomhet, officer av

franske Æreslegion, av italienske Marcus- og Lazarusorden og av tunesiske Nichan Iftikhar.

Thaulow hadde tidligere været gift 14. oktbr. 1874 i Kjøbenhavn med Ingeborg Charlotte Gad (1851—1907), datter av herredsfoged i Thisted Theodor Gad og søster av byfoged i Helsingør Johan Henry Theodor Gad, som blev gift i 1883 med Thaulows søster Nina Thaulow. Dette ekteskap blev opløst 18. aug. 1886, hvorefter Ingeborg Gad blev gjengiftet 28. aug. 1887 med dansk finansminister, dr. philos. Edvard Brandes.

8. e. **Marie Lasson**, født 13. mai 1864 i Christiania, hvor hun er bosatt.

Gift 23. oktbr. 1885 i Trefoldighetskirken i Christiania med *Johan Lyder Brun*, født 6. septbr. 1853 s.steds og død 7. oktbr. 1905; sønn av sogneprest Sven Brun og Johanne Marie Widing. Dimittert fra Nissens skole tok han ex. artium 1871 og ex. philos. 1872, begge med laud., studerte derpå theologi, men brøt av i 1875 og gikk over i forretningslivet. Etter å ha vært på kontor studerte han i 1½ år bankvesen i utlandet, fikk i 1878 post i Christiania Bank og Kreditkasse, blev her sekretær i 1881, kontorchef i 1888 og bankchef 22. juni 1891 ved siden av P. H. Castberg. Lyder Brun var medlem av den av Finansdepartementet i 1895 nedsatte komité angående Den industrielle Kredit, og sammen med byråchef F. V. N. Beichmann norsk delegert medlem av den i 1896 av Justisdep.tet opnevnte skandinavisk-danske komité for nordisk checklovgivning, hvis arbeide førte til lov av 3. aug. 1897. Ridder av St. Olavs orden 18. septbr. 1897 for al-

Marie Brun, f. Lasson.

mennyttig virksomhet og for fortjenstlig utførelse av offentlig hverv; ridder av Dannebrog.

8. t. **Christian Lasson**, født 14. juli 1865 i Christiania og død 25. desbr. 1903 i Hankow i Kina, tok ex. artium med haud illaud. i 1885, reiste senere til Amerika, hvor han opholdt sig i lengere tid og var i sine siste år ansatt ved tollvesenet i Kina. Ugift.

8. g. **Wilhelmine Lasson**, født 31. mai 1867 i Christiania, døde her 28. septbr. 1868.

8. h. **Emilie Lasson**, født 6. april 1869 i Christiania. Etter et 2½ års kursur på Nissens Pike-skole tok hun klassisk examen artium med laud. i 1889 og examen philos. i 1890, likeledes med laud.

Emilie Thoresen, f. Lasson.

Gift 15. mars 1894 i Christiania med *Axel Thoresen*, født 6. novbr. 1866 i Eidsvold, sønn av distriktslæge Niels Windfelt Thoresen og Marie Johanne Benneche. Han tok ex. artium i 1885, ex. philos. i 1886, begge med laud. og blev

cand. medicinæ med haud illaud. 1893. Han har fra mars 1894 praktisert i Eidsvold, hvor han er læge ved Eidsvold Verks og Bøhnsdalens fabrikkarbeideres sykekasse.

8. i. **Caroline [Bokken] Lasson**, født 7. jan. 1871 i Christiania, begynte som romancesangerinne og optrådte første gang 18. april 1894 på fiolinisten Johs. Wolffs koncert i Christiania. Noget senere gikk hun over til sanger og viser, som hun ledsaget med luthspill. Hun optrådte også i operetter og gjorde alltid megen lykke ved sitt gjennommusikalske foredrag og sin eiendommelige charmerende personlighet. Da hun i 1912 grunnla kabareten «Chat Noir» var det en begivenhet og den blev en populær in-

stusjon så lenge hun dirigerte den, til 1917. I 1934 feiret hun sitt 40'års jubileum med en strålende koncert i Universitetets Aula; stemmen var like vakker og kontakten med publikum like sterk. I 1938 utgav fru Bokken Lasson «Slik var det dengang», barndoms- og ungdomserindringer fra hjemmet i Grønnegate.

Gift 1. gang i mai 1894 i Paris med den franske advokat *Michael Feofanoff*, født i Moskva og død på sanatorium i Lugano; ekteskapet oppløst 20. febr. 1914.

Gift 2. gang 17. aug. 1916, borgerlig, i Christiania med *Vilhelm Dybwad*, født 12. febr. 1863 s.steds, sønn av bokhandler Jacob Dybwad og 1. hustru Anne Margrethe Aabel. Han tok examen artium med laud. i 1881, examen philos. med laud. præ ceteris i 1882 og blev cand. juris med laud. 1886. Under 1. febr. 1888 blev han autorisert som fullmektig hos advokat H. S. Dahl, fikk 8. sept. 1890 bevilling som overrettssakfører og har senere praktisert i Christiania, under 5. juli 1892 autorisert som høiesterettsadvokat. — I 1880-årene skrev han flere studenterkomedier, senere lettere skuespill, således det populære «Ola Lia», og revyer for Oslo-teatrene. For disse har han også oversatt flere lystspill og dertil for revyteatrene og særlig for kabareten «Chat Noir» i tiden mellem 1912 og 1917 skrevet en mengde viser og innlegg både av den fornøieligste art og meget stemningsfulle. — I senere år har Dybwad utgitt: «På anklagebenken», 1933, «Skyldig eller ikke skyldig», 1934, «Mestertjuer og Skøierjenter», 1935, og «Retten er satt», 1937 — alle bygget over hans inntrykk og iakttagelser som skrankeadvokat og med det spesielle Dybwadske lune gitt en viss folkeligvsskildrende form. Dybwad var tidligere gift, 14. april 1891, i Christiania med skuespillerinne Johanne Juell, født 2. aug. 1867 i Bergen, datter av skue-

Bokken Lasson. 1894.

spillerparret Mathias Juell og Johanne Regine, f. Elvig; dette ekteskap blev opløst 15. aug. 1916.

8. j. **Sophie Elisabeth Lasson**, født 18. jan. 1873 i Christiania, hvor hun døde 7. mars 1917 på Rikshospitalet.

Gift 1. gang 1896 i Kjøbenhavn med ingeniør *Paul Drewsen*, født 10. aug. 1866 på Bentse Bruk i Christiania og antas død i 1907, sønn av fabrikkeier Valdemar Drewsen og Pauline Sophie Beutner. Han tok examen artium

Sophie Roede, f. Lasson.

i 1885 og examen philos. 1886, begge med laud. og studerte derefter kjemi ved Trondhjems tekn. Læreanstalt. I 1896 reiste han med hustru til Amerika og hadde der beskjeftigelse ved forskjellige forretninger, inntil han i decbr. 1907 forsvant og siden ikke meldte sig efter utstedt proklama. Ekteskapet oppløst.

Gift 2. gang omkr. 1898 i Kjøbenhavn med den danske dikter *Holger Henrik Herholt Drachmann*, født 9. oktbr. 1846 s.steds og død 14. jan. 1908 i Hornbæk, sønn av læge, titulær professor *Andreas Georg Drachmann* og 1. hustru *Vilhelmine Marie Stæhr*.

Gift 3. gang 17. mars 1909, borgerlig, i Christiania med *Wilhelm Roede*, født 2. aug. 1879 s.steds, sønn av grosserer *Lars Severin Roede* og *Marie Caroline Nobel*. Forretningsmann i Christiania; eier og bebor gården Hval i Asker.

8. k. **Elisabeth [Betzy] Marie Lasson**, født 20. septbr. 1875 i Christiania og død 31. mars 1919 i V. Aker.

Gift 18. novbr. 1896, borgerlig, i Christiania med *Claus Harald Munch [Larsen-] Naur*, født 22. oktbr. 1870 i Tromsø og død 21. septbr. 1911 i Christiania, sønn av læge *Claus Thommesen Larsen-Naur* og *Laura Munch*.

Efter examen artium 1889 og examen philos. 1890, begge med laud., leste han nogen år jus, men blev i 1896 ansatt i tollvesenet i Kina, hvor han var stasjonert i Foochow, senere i Hangchow. Denne stilling fra-trådte han i 1904 og reiste til Nord-Amerika og kom her på diverse kon-torer. I 1909 reiste han syk hjem til fredrelandet og kom ikke mere til helbred.

Betzy Munch Naur, f. Lasson.

7. d. Elisabeth [Betzy] Marie Lasson, født 15. mai 1832 i Christiania og død 6. oktbr. 1918 s.steds.

Gift 30. oktober 1857 i Christiania med *Axel Winge*, født 21. mai 1827 s.steds og død 19. decbr. 1893, sønn av meg-ler Paul Clausen Winge og Anna Jakobine Gandil. Efter en fortreffelig handelsutdannelse på kontor i Christiania og i Algier nedsatte Winge sig i 1848 i Christiania som translator i tysk og fransk og oprettet noget senere en re-deriforretning, hvorav han igjen uttrådte i 1867 efter i 1866 å være autorisert som dispasjør. I 1867 stiftet han «Skibsassuranceforeningen i Christiania» og var siden di-rektør for denne til sin død. I 1869 blev han børskommis-sær. Han var medstifter av Christiania Handelsgymna-sium og stadig medlem av dettes direksjon. Fra 3. jan. 1861 til 1870 konsul for Sardinien, i 1871 konsul for Ita-lien og fra 14. mai 1872 for Belgien. Han var fra 1881 til sin død medlem av den store Aktielovkommissjon, li-keledes medlem av den nordiske kommissjon om Forsik-ringsselskaper og medlem av representantskapet i Norsk Veritas 1875—87; forlikskommisær. Stortingsrepresen-

Betzy Winge, f. Lasson.

tant for Christiania, Hønefoss og Kongsvinger 1889—91.

På mangfoldige måter innen hovedstadens handelsverden gjorde Winges fremrakende, initiativrike og fremsynte virksomhet sig sterkt gjeldende; han fikk anseelse som en av byens ledende menn og var personlig høiaktet og avholdt. Ridder av italienske St. Marcus- og Lazarusorden, ridder av St. Olavs orden 6. juni 1882

for almenntilgitt virksomhet; ridder av svensk Nordstjerneordenen 1887. Blandt Winges barn var komponisten Per Winge.

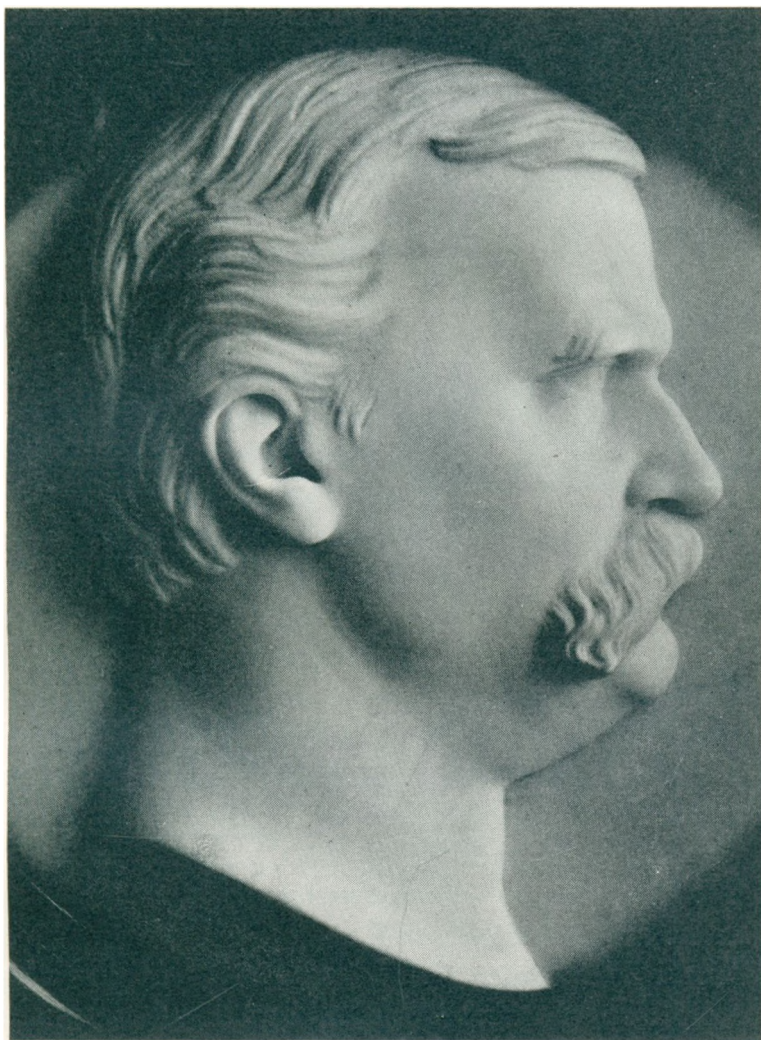
7. e. **Karen [Kaja] Lasson**, født 25. mai 1834 i Christiania og død 9. aug. 1894 s.steds.

Gift 25. mai 1852 i Christiania med *Harald Meltzer*, født 7. mars 1814 i Bergen og død 26. juli 1862, sønn av kjøbmann, senere overvraker, Eidsvoldsmannen Frederik Meltzer og Anna Berta Harmens. Privat dimit-

Kaja Meltzer, f. Lasson.

tert tok han examen artium i 1835, examen philos. i 1836, begge med laud., og blev cand. juris i 1841, likeledes med laud. Under 8. novbr. 1849 fikk han utnevning til politifullmektig i Christiania og blev 11. jan. 1853 konst. og 16. april utnevnt til politiadjutant, i hvilket embede han avgikk ved døden. Meltzer skrev og utgav de noksover kjente «Christiania Politinotiser».

Nils Lasson.
Marmorrelieff av Brynjulf Bergslien.

7. f. **Nils Qvist Lasson**, født 18. juli 1836 i Christiania og død 11. august 1876 i New York, tok privat dimittert examen artium i 1853 og examen philos. i 1854, begge med laud., og blev cand. juris 1860 med laud. Han var måskje den

Nils Lasson.

rikest begavede av sine musikalske søskende. Han utgav en del sanger og mindre musikkstykker som eksempelvis «Skarpskyttermarschen» og «Karin Månsdotters Vaggvisa», men forholdene her hjemme var den gang så små og gjennemsiktige at han vovet forsøket på å prøve lykken i Amerika, og her lyktes det ham som instruktør for de skandinaviske sangforeninger å erverve sig en fremskutt stilling.

7. g. **Bredo Henrik Lasson**, født 24. febr. 1838 i Christiania og død 15. aug. 1888 på Vækkerø, tok dimittert fra fødebyens kathedralskole examen artium 1855, examen philos. 1856, begge med laud., og blev cand. juris 1863, likeledes med laud. Han kom derefter inn i Justisdep.tet, avanserte til konst. fullmektig og utnevntes 27. novbr. 1875 til kgl. fullmektig.

Utstyrt med en vakker sangstemme og betydelige musikalske anlegg kom Bredo Lasson til å innta en fremskutt plass i hovedstadens musikkretser. Efter veiledning av Sperati og sin fetter Halfdan Kjerulf opholdt han sig i 1874 i Paris for å studere sangkunsten. Han blev instruktør for «Officerernes Sangkor», «Frimurernes Sangkor» og for den av eldre akademikere stiftede «Polyhymnia». Han komponerte stemningsfulle, velklingende «serenader», som vant stor utbredelse ved siden av en rekke sanghefter. Han var utgiver av «Nordisk Musiktidende», og

meget skattet blev hans artikler i «Morgenbladet» med redogjørelse for viktige trekk i byens musikalske liv og hvorved han samtidig satte dilettantismen på plass. Hans musikalske ideer lå høit, og vekten av hans recensjoner merkedes derfor også langt ut over samtiden.

I lang tid kjempet han i stillhet mot en smertefull sykdom, tilslutt brøt den hans krefter, og han døde på Vækkerø, hvor han tilbragte de siste måneder i forventning om en befrielse.

På Bredo Lassons grav på Vor Frelzers kirkegård reiste sangere ham en minnestein, hvori er innfeldt hans portrett i marmorrelieff, hugget av Brynjulf Bergslien. Ved avsløringen 11. september 1889 blev sunget en av C. T. skrevet sang, hvis 2 første vers lød således:

Bredo Lasson.

Her paa Høien reise
Vi idag en Steen,
Den som Bauta knecise
Indtil Tider sen.
Venner, som her findes
Rundt hans tause Grav,
Lad os Alle mindes
Hvad han var, han gav.

Hjertevarm og kjærlig
Her han vandred om;
Altid trofast, ærlig
I sin Tanke, Dom.
Harpens Strænge bæved
Under kyndig Haand,
I hans Sang sig hæved
Harmoni og Aand.

Gift 25. april 1872 i Christiania med *Clara Ferdinanda Grimsgaard*, født 4. oktbr. 1843 i Aker og død 8. mars 1919 i Christiania, datter av forvalter, kasserer og bokholder i Christiania Sparebank Martin Grimsgaard og Hanna Christine Holst. Uten barn.

7. h. Julie Cathrine Caroline Lasson, født 11. oktbr. 1842 i Christiania, hvor hun døde 17. juni 1922.

Gift 19. oktbr. 1866 i Trefoldighets kirke, Christiania med *Michael Skjelderup Hansson*, som var født 16. septbr.

1839 i Christiansand og døde 9. juli 1922 i Christiania, sønn av sorenskriver Christian Rasmus Hansson og Harriet Marie Mørch. Privat dimittert tok Hansson examen artium i 1857 og examen philos. i 1858, begge med haud illaud., og blev i 1862 juridisk kandidat med laudabilis. Fra 1863 var han derefter autorisert fullmektig i to år hos advokat Grønn, fikk bevilling som overrettsasskfører i 1864 og tok advokaturen i 1866. Siden praktiserte han som høiesterettsadvokat i Christiania, inntil han i 1878 inntrådte i Brandforsikringsselskapet Storebrand og Livsforsikringsselskapet Idun som disse selskapers administrerende direktør. Efter en fortjenstfull virksomhet trakk han sig tilbake fra denne stilling i 1917. Hansson blev i 1896 ridder og i 1911 kommandør av St. Olavs orden for almenntilgjort virksomhet; kommandør av Wasa orden.

En nærmere redegjørelse for hans betydelige innsats på forsikringsvesenets område og for hans deltagelse i det politiske liv m. v. meddeles i «Slekten Hansson», hvori tillike finnes en biografi av hans hustru.

- 6. f. **Frederik August Lasson**, født 3. jan. 1800 på Grini, døde 25. jan. 1831 i Oslo Dollhus av nervefeber. Dimittert fra Christiania Kathedralskole tok han examen artium i 1819, examen philos. i 1820 og juridisk embedsexamen i 1826 — alle med laudabilis. Han fikk derefter ansettelse som kopist i Finansdep.tet, men blev efter nogen års forløp sinnssyk.
- 6. g. **Kirstine Marie Lasson**, født 2. oktbr. 1805 på Grini, døde her 20. juni 1826.
- 6. h. **Julie Lasson**, født 10. mars 1807 på Grini, døde ugift 17. mars 1846 under opphold hos sin bror justitiarius Lasson på Øvre Munkedammen i Christiania. Hun var meget musikalisk og hadde en vakker sangstemme.

Cathrine Lasson. 1860.
Gift med direktør M. S. Hansson.

5. e. **Johanne Marie Lassen**, døpt 22. mars 1763 på Strømsø og død 19. jan. 1831 på Melum i Modum.

Gift 14. april 1791 på Strømsø med *Peter Resen Darjes*, født 28. septbr. 1757 og døde 8. juni 1820 på Melum, Modum, sønn av sorenskriver Otto Laurentius Darjes og Karen Müller. Ved farens død i 1780 overtok han dennes store eiendom Melum med Enger og Bårud, hvortil hørte prektig skog, sagbruk, teglverk og laksefiske. Sønnen Otto Darjes overtok det hele etter faren, men solgte eiendommen i 1828 til sin svoger Auden Gregersen, som var gift med Karen Johanne Darjes og på sine eldre dager flyttet til Buda-Pest, hvor han døde 1876 hos sin pleiesønn, den navnkundige jernbaneingeniør Gulbrand Gregersen, som for sine fortjenester blev baronisert i Ungarn 1884 under navnet Saági.

5. f. **Ulrik Frederik Lassen**, født 31. oktbr. 1774 på Strømsø, døde 5. novbr. 1839 på Øvre Strøm. Han gikk den militære vei, blev 27. mars 1801 secondløytnant i 2. Akershuske regiment og premierløytnant 18. mai 1804 og tjenstgjorde ved Telemarkens bataljon. I 1807 flyttet han til Fredriksvern, hvor familien var vinteren over, og i 1809 var han i felten på den svenske grense; hans hustru opholdt sig da hos sine foreldre. Ved arméforandringen i 1818 gikk han med kapteins charge av på pensjon og blev noget senere ved ekspedisjonschef Kjerulfs innflytelse konst. overtollbetjent i Drammen. Han eiet Øvre Strøm i Strømsgodset, hvilken gård enken solgte i 1856 for 8 000 spd.

Gift 30. mars 1807 i Våle med *Kirsten Micholine Fleischer*, født 6. oktbr. 1780 s.steds og død 14. mars 1873 i Christiania, datter av oberstløytnant Jacob Andreas Fleischer og Anne Christine Lemmich. Deres barn var [6 a —6 h]:

6. a. **Johan Henrik Lassen**, født 30. aug. 1811 på Bragernes og død der 5. decbr. 1900. Lærte smedfaget

hos Kierkegaard på Bragernes, drog til København, Tyskland, Schweiz og var utenlands i 12 års tid. Han nedsatte sig derefter i Tønsberg som smedmester, men flyttet 1852 til Drammen, hvor han først bodde på Sundland i Strømsgodset og fra 1855 på Bragernes.

Gift i Tønsberg 22. febr. 1849 med *Elen Kirstine Jacobsdatter*, født 24. septbr. 1821 på Nøtterø og død 25. jan. 1910 på Bragernes, datter av matros Jacob Olsen Tindvikeie og Karen Andersdatter. 6 barn [7 a—7 f]:

7. a. **Ulrik Fredrik Lassen**, født 4. juli 1849 i Tønsberg og død der 9. mars 1850.
7. b. **Kirsten Micholine Lassen**, født 2. oktbr. 1850 i Tønsberg, bosatt i Oslo. Gift 26. febr. 1881 i Christiania med grosserer *Tobias Larsen*, født i Drevsjø, Rendalen, 24. juni 1840 og død 20. juni 1920 i Christiania. Ingen barn.
7. c. **Fredrikke Augusta Lassen**, født 20. decbr. 1853 på Sundland. Hun kom 11 år gammel til sin onkel prost Andreas Jacob Lassen og fikk hos ham sin oppdragelse i Lyngdals prestegård.

Gift 9. decbr. 1881 i Lyngdal med dampskibsfører *Theodor Conrad Torkildsen*, født 17. novbr. 1854 på Huseby i Vanse og død 18. juni 1907 i Liverpool, begr. 2. juli i Vanse.

7. d. **Carl Andreas Fleischer Lassen**, født 30. mars 1856 på Bragernes, bosatt på Rebbansbakken i Drammen, hvor han var trelast-annammer ved Grønvold Bruk.

Gift 16. novbr. 1884 på Bragernes med *Nicoline Emilie Nielsen*, født 16. august 1853 i Lardal, datter av senere vognmann i Drammen Jacob Nielsen og Sofie Foss. 7 barn, [8 a—8 g]:

8. a. **Johan Henrik Lassen**, født 16. mai 1885 på Bragernes, utvandret i 1906 til Amerika, hvor han arbeider på møbelfabrikk. Gift 1910 i Chicago med *Nora Alvilde Elisken*, født i Christiania 1887. Ingen barn.
8. b. **Kristian Emil Lassen**, født 14. mai 1886 på Bra-

gernes, utvandret til Amerika i 1907 og arbeider som murer i Chicago. Gift 2. mai 1909 i Chicago med *Ruth Eriksen*, født på Moss 1888. Et barn:

- 9. a. **Ellen Lassen**, født 10. febr. 1910 i Chicago.
- 8. c. **Jacobine Sofie Lassen**, født 30. septbr. 1888 på Bragernes; utvandret til Amerika i 1909 og er stuepike i Chicago.
- 8. d. **Mikoline Tobine Augusta Lassen**, født 17. decbr. 1891 på Bragernes.
- 8. e. **Karen Elisabeth Lassen**, født 21. april 1893 på Bragernes, hvor hun er stuepike hos Oscar Bang.
- 8. f. **Jacob Andreas Fleischer Lassen**, født 20. oktbr. 1895 på Bragernes; fløtholder ved Grønvold Bruk.
- 8. g. **Thorleif Lassen**, født 27. august 1898 på Bragernes.
- 7. e. **Christian Ludvig Lassen**, født 15. juli 1860 på Bragernes og død 17. august 1924 i Escanaba, Michigan, U.S.A.; ugift.
- 7. f. **Johan Henrik Lassen**, født 12. oktbr. 1866 på Bragernes og død der 2. oktbr. 1872.
- 6. b. **Elisabeth [Betzy] Johanne Lassen**, født 20. juni 1813 på Bragernes og død ugift i Christiania 8. april 1892. Hun var i mange år lærerinne i Drammen.
- 6. c. **Andreas Jacob Lasson**, født 14. juni 1815 på Øvre Strøm, døde 20. juli 1890 i Christiansand, tok privat dimittert ex. artium i 1834, ex. philos. 1835, begge med haud il-laud. og blev cand. theol. med laud. 1843. Han skrev sitt navn, som anført, Lasson. Etter å ha vært huslærer og tatt eksamen i lappisk, blev han 13. novbr. 1846 beskikket til 2. lærer ved Tromsø Seminar, befordredes herfra 29. april 1854 til sogneprest i Karlsø, fra hvilket embede han tok

avskjed 23. mars 1857 med 300 spd. i vartpenger. Under 22. juni 1863 blev han derefter utnevnt til sogneprest i Lyngdal, blev 2. aug. 1877 prost i Lister prosti, og virket med anerkjennelse og som avholdt sjelesørger til 14. juni 1884, da han efter ansøking fikk avskjed fra begge embeder. Ved testamentarisk bestemmelse opprettet han flere legater i Christiansand.

Gift i 1848 på Toten med *Christine Elise Gad Omsted*, født på Skredsvik, Modum, 23. mars 1804 og død 20. juni 1893 i Christiansand, datter av kjøbmann Hans Gabriel Omsted og Susanne Gad. Hun var gift 1. med bergingeniør, bestyrer av Kaafjord kobberverk, stortingsmann Stephen Henry Thomas, født i Cornwall 1813 og død i Christiania 1869.

6. d. **Anton Christian Lassen**, født 14. decbr. 1816 på Øvre Strøm, var utlært hjulmaker og utvandret i juli 1839 til California for å grave gull. Han slo sig senere ned som farmer i Oregon og døde der ca. 1859—60. Ugift.

6. e. **Emilie Sofie Lassen**, født 14. august 1818 på Øvre Strøm og død 4. oktbr. 1898 i Christiania.

Gift 14. oktober 1839 på Strøm med tannlæge i Christiania *Ludvig Christian Nagel*, født 30. mars 1818 og død 1. april 1884, sønn av bataljonslæge Nicolaus Christian Fredrik Nagel.

6. f. **Caroline Augusta Lassen**, født 30. august 1820 på Øvre Strøm, døde 22. april 1890 på Bragernes.

6. g. **Fredrik August Lassen**, født 2. oktober 1822 på Øvre Strøm, døde 13. august 1840, idet han som styrmann med skibsfører Werner fra Drammen gikk overbord i Den engelske Kanal.

6. h. **Carl Philippus Lassen**, født 27. august 1824 på Øvre Strøm, døde i midten av august 1849 av kolera ombord i kanalbåt på reise til Buffalo, hvorhen han drog for helse skyld. Han hadde tidligere vært sjømann og var nu noget svaksinnet. Ugift.

4. c. Rasmus Lassen, født 5. oktbr. 1728 i Holt, døde her av koppene 25. mai 1731.
4. d. Søren Lassen, født 16. septbr. 1729 i Holt, blev opkalt efter den Arendalske skibsreder Søren Tysch og døde s.steds 23. mars 1730.
4. e. Gjert Lassen, født 27. mars 1731 i Holt, blev opkalt efter presten Gjert Faye. Han kom tidlig tilsjøs og fór med skib først fra Arendal og senere fra Strømsø, hvor han som kofardikaptein hadde bopel og hvor han døde 9. mars 1810.
 Gift 18. decbr. 1765 på Strømsø med *Gjertrud Christine Bjørn*, døpt 3. april 1731 s.steds og død 21. mai 1807, datter av skibsfører Mathias Bjørn og Karen Hansdatter Moss. Deres datter:
 5. a. Karen Mathea Lassen, født 21. oktbr. 1766 på Strømsø, døde sinnsyk i Dollhuset 1807.
4. f. Rasmus Lassen, født 16. juli 1732 i Holt, døde der av koppene 8. mars 1736.
4. g. Elisabeth Lassen, født 13. jan. 1734 i Holt, døde ugift noget efter 1766.
4. h. Ulrik Michael Lassen, født 11. oktbr. 1735 i Holt, blev opkalt efter Båselands jernverks eiere Ulrik Schnell og byfoged Michael Ermandinger; han døde 11. decbr. 1735 ved ammens uaktsomhet.

TILLEGG

NOGLE BARNDOMSMINDER

(Rimeligvis nedskrevet i 1880'årene)

Av fru Kaja Meltzer, f. Lasson.

Naar jeg tænker tilbage paa mine Barndomsdage, er det som om Mindene flyde i hinanden, de fleste af mine tidligere barnlige Indtryk og Oplevelser er ligesom trængt tilbage og udslettet af senere alvorligere Omveltninger og Begivenheder og staar kun som dunkle Drømme for min Erindring.

Dog er der enkelte smaa Oplevelser, Træk og Begivenheder, som atter og atter dukker frem i min Erindring, naar jeg dvæler ved min glade Barndomstid, ikke fordi de i og for sig er mærkeligere end flere andre eller har haft nogen Indflydelse eller større Betydning for mit senere Liv, men de har af en eller anden Grund præget sig saa dybt i min Erindring, at intet senere har formaaet at fortrænge dem. Maaske har de dengang gjort et stærkt Indtryk paa mit barnlige sind. Det er nogle af disse spredte Barndoms minder jeg her vil nedskrive.

Mine Forældre boede paa en Løkke lidt utenfor Byen,¹ og det enetages graamalede Hus med den store brede Havetrappe, hvor vi om Sommeraftnerne samledes alle, store og smaa, de mange pragtfulde Blomsterbed, den smukke runde Græsplen lige foran Trappen, og den deilige store Have med de lange skyggefulde Alléer, de duftende Birkelunde, hvor de hvide Birkestammer

¹ Øvre Munkedammen, se s. 27.

lyste som Marmorsøiler i det halvdunkle Aftenlys, staar for min Erindring som det deiligste jordiske Paradis.

Vi boede efter den Tids Forholde paa Landet, men nu er Hus og Have jævnet med Jorden, rette ensformige Gader og høie firetages Murhuse har forlængst fortrængt hvert Træ og hver Busk, men hver Gade, hvert Hus kunde fortælle om den muntre glade Børneflokk, som her har tumlet sig i Leg og Lystighed, og for hvem hver Mur staar som en uforglemmelig Mindesten.

Hvilke skjulte, gyldne Skatte indesluttede ikke Haven for os Børn, i hvor mangen simpel Graasten har vi ikke troet at opdage det deiligste Marmor, og Guld- og Sølvaaren har tydelig slynget sig gennem en ualmindelig farverig Sten eller Grusklump. Ja, Barneøiet finder i sin lykkelige Uvidenhed og Troskyldighed tusinde Herligheder, hvor den modnere Alder kun ser den nøgne Sandhed. Der knyttede sig desuden et gammelt Sagn til Eiendommen, som kastede noget vist hemlighedsfuldt over Lækken og gjorde den høist interessant i vore Øine. Det hedte sig nemlig, at der langt tilbage i Tiden havde ligget et Nonnekloster paa den nederste Del af Eiendommen, paa den øverste, som tilhørte mine Forældre, var der dengang kun Granskov. Saa faldt en from Kvinde paa at lade Skoven rydde, og byggede saa et Munkekloster paa Grunden. Men undertiden hændte det sig, at en eller anden Munk blev kjed af det stille, ensformige Liv, han her førte, og saa gravede sig en hemmelig Gang under Jorden og gjorde ulovlige Udflugter ud i Verden. Naar en saadan Munk blev fakket, blev han til Straf muret inde i Kjælderen.

Dette Sagn undlod ikke at øve sin Indflydelse paa vore barnlige Gemytter og naar vi i Skumringen sad og fortalte hinanden Sagn og Eventyr, syntes vi ofte at høre Suk og underlige klagende Lyd fra Kjælderen, og mere end en Gang har vi i Haven troet at se tydelige Spor efter de underjordiske Gange.

Men hvordan det nu end havde forholdt sig med disse Klostre, saa var de ialfald nu forlængst sunket i Grus og to meget pene, hyggelige Huse opført paa deres Grund. Det øverste af

disse to Huse tilhørte min Fader, det andet en Onkel¹ af mig. Han solgte imidlertid [i 1848] sin Del til en Engelskmand² længe før vi fraflyttede Eiendommen. Begge Løkkerne stødte lige til hinanden uden Skillemærke eller Stængsel.

Jeg havde hørt, at vor nye Nabo var engelsk, og mine Forestillinger om engelsk og Engelskmænd maa paa den Tid af min Tilværelse have været høist uklare og besynderlige. Jeg maa aabenbart have forbundet noget hemmelighedsfuldt uhyggeligt ved Ordet «engelsk», thi det var med en vis Sky og en Følelse af Beklemthed jeg i flere Dage nysgjerrig stod paa Vagt nede ved Stien mellem begge Løkkerne for at se, om jeg kunde faa Øie paa nogen af Beboerne — en Følelse, jeg ikke ganske kunde frigjøre mig for, selv længe efter at jeg var blit godt kjendt med hele Familien. En Dag som jeg taalmodig stod paa min Post ved Veiskjillet, kom endelig en forknyt liden Pige³ omtrent paa min Alder hen til Stien, stillede sig lige over for mig og stirrede paa mig med et Par store lyseblaa forundrede Øine. Hvor længe vi stod og saa paa hinanden, og paa hvad Maade Bekjendtskabet — — — — (De følgende 4 sider mangler. Fortsættelsen omhandler nu barndomshjemmet).

Der var pragtfulde tyrkiske Høns med ildrøde Kamme og brogede Fjær, Bramaputra Høns med lave Ben, bevoxede lige ned til Sporerne, stolte Kochinchina Høns, yndige spraglede Perlehøns og almindelige hæderlige norske Høns. Naar saa den ene Høne efter den anden kom ud fra sine smaa tilstødende Aflukker og kaglende forkyndte, at nu havde den gjort sin Pligt og udført sin Forretning for Dagen og lagt sit reglementerte Eg, saa gjaldt det at passe paa, hvem der først kunde komme ind og faa fat paa Egget, thi vi havde Betaling for hvert Snes Eg, vi bragte ind i Kjøkkenet.

Især var der en stor, pragtfuld Hane, som var hele Hønsegaardens Stolthed. Det var heller slet ikke nogen ganske almin-

¹ Høiesterettsassessor Claus Winter Hjelm på Nedre Munkedammen.

² Generalkonsul John Crowe, 1795—1877.

³ Cecilie Crowe, senere gift med Halvor Schou på Sinsen.

delig Hane, men en af et særdeles fornemt Ydre og med mærkværdig elegante Manerer. Naar den gik hævede den først det ene Ben langsomt op fra Jorden, gjorde saa en høist zirlig Bevægelse bagud med det, bøiede derpaa alle fem Klør, trak det saa med høitidelig Ynde op under Maven, saa sig om med kongelig Værdighed og satte det saa endelig ned igjen, og gjorde derpaa præcis samme Manøvre med det andet Ben. Dens Hals, Vinger og Hale skinte i grønt, blaåt, gult og rødt efter som Sollyset faldt paa den, især var de to Hanefjær i Halen saa pragtfulde som ægte Paafuglefjær. Paa Hovedet kneisede en stor tagget Kam. Den skred frem og tilbage med majestætisk Værdighed og nød synlig stor Agtelse i Hønseleiren. Af og til var den borte og tugtede en graadig Høne eller hjalp en forkuet, beskeden Stakkel til en Mundfuld Deig, og skred saa atter videre. Naar den galede, syntes vi saa tydelig den raabte Tante Hane, Tante Hane! og da vi havde en gammel elsket Tante af det Navn i Huset, indbildte vi os, at den paa en uforklarlig, mystisk Maade stod i Berørelse med denne Tante og derfor uafsladelig maatte paakalde hendes Navn. De blide Følelser, den syntes at nære for Tante Hane, havde imidlertid vi øiensynligen ingen Del i, thi den viste sig mindre end venlig ligeoverfor os Børn, og vi havde alle stor Respekt for den.

Til vore største og rigeste Fornøielser hørte de Aftenunderholdninger og Konserter, om Sommeren i Haven og om Vinteren inde i Huset, og hvor en hver maatte medvirke efter bedste Evne. Smaastykker med Sange, tildels lavet af mine Brødre, og Scener af Komedier, som en eller anden af de ældre havde været saa lykkelig at se paa det virkelige, store Theater og saa senere gengivet for de yngre af Børneflokken, blev spilt med megen Naivitet og stor Dristighed og gjorde en ganske stormende Lykke hos de faa, men høist taknemmelige Tilskuere.

De musikalske Præstationer havde mere Værd end de dramatiske, og de havde desuden den Fordel, at de for hvert Aar blev bedre og bedre og var en uudtømmelig Kilde til Glæde og Underholdning for hele Løkkens Beboere, store og smaa.

En Aften var det et Tyrolerselskab, som optraadte, en anden Aften blev der sunget danske Gadeviser, danset Ballet o. s. v., og da en af mine Brødre desuden var Virtuoso paa flere mindre bekendte Instrumenter som Harmonika, Lergjøg, Ølglass, opstillet paa Trækloase, og Lerpotter m. m., saa var Programmet altid veksellende og righoldigt. En Tid blev der drevet svært paa med Urtepottekoncert og efter at min Broder havde prøvet og tildels knækket alle Moders ledige Potter, som hun skulde bruge til at sætte over de nyplantede Levkøier om Vaaren, kom Turen til Pottemager Høna, som boede lige i Nærheden af os. Han fik nu en stor Afsætning paa sine Lervarer, og min Broder opholdt sig i Timevis nede hos ham for at udsøge sig rigtig smukke klangfulle Urtepotter. Saasnt han havde sit Register færdigt, begyndte Konserterne. Han spillede nu flere storartede Nummere, især var der en Champagnegallop, som tog sig aldeles fortræffelig ud paa Pottemagerens Urtepotter. Lidt efter lidt ophørte imidlertid disse musikalske Nydelser, mine Brøders Musik tog en alvorligere Retning, men den blev dog hele Livet igjennem deres største Glæde og kjæreste Beskjæftigelse.

De voksne havde ogsaa sine dramatiske og musikalske Fornøielser. De var flere Gange med at spille Privat komedie, og da flere af Prøverne blev holdt hjemme hos os, nød vi alle godt af disse. Der blev ogsaa opført Korsymfonier, hvor store og smaa deltog, og hvor vi morede os ubeskriveligt. Ja mine Forældres Hus var i Sandhed et Musikkens Hjem, der mødtes en Mængde musikalske Folk, Sangere og andre Musikere, fremmede af alle Nationer og vore egne norske, der blev spilt paa al Slags Instrumenter og sunget Duetter, Soloer, Tersetter, Kvartetter, Kvintetter og Finaler. En gang blev Kvintetter af [Boieldiu's] Den hvide Dame opført, og det staar for min Erindring som en aldeles storartet Prestation. Saalangt jeg kan huske tilbage var der Musik hjemme og jeg er ligesom voxet op sammen med den.

Vor engelske Nabofamilie havde til sine Tider en høist forskjelligartet Samling af Dyr, som naar undtages en sort glat-haaret Blodhund ved Navn Ponto, og som jeg endnu tænker

tilbage paa [med] Rædsel, just ikke kunde henregnes til almindelige Husdyr. Disse Dyr holdt de tildels for sin egen private Fornøielses Skyld, men af og til blev der ogsaa, efter en eller anden originale Engelskmands Ordre, sendt et eller andet sjeldent Exemplar over til England. Os var disse undertiden til stor Uleilighed, naar det hændte at de kom ind paa vore Enemærker, og mig til uendelig Skræk under mine hyppige Besøg hos mine Venner. Ponto stod lige ved Indgangen til Gaardspladsen, og naar jeg skulde ind ad Porten, kom den mig farende imøde med sin lange raslende Lænke, saa jeg skjælvende af Angst maatte trykke mig ind til Muren for at komme forbi den. Om Aftenen, naar Ponto blev løst fra sin Lænke, var min Rædsel for den saa stor, at jeg aldrig turde gaa til eller fra mine engelske Venner uden at en af dem fulgte mig til jeg var i Sikkerhed. Jeg ved ikke, hvad der var værst, Ponto, som jeg desuden indbildte mig nærede en bestemt Uvillie mod mig, skjønt jeg behandlede den med udsøgt Høflighed og Hensynsfuldhed, eller de mange forskjellige Orme og Snoge, som krøb omkring i Stuen og i Haven, og som de morede sig med at lade sno sig om deres Arme og deres Hals og varme sig under deres Frakke og Vest. Skovkattene, hvoraf der undertiden kunde være en 4—5 Stykker var heller ikke behagelige, bedst som man sad i god Ro, kom der en hoppende langveis fra og lige op i Fanget paa en. Disse havde jeg en sand Modbydelighed for, men smukke Dyr var det unegtelig. Ræve, Harer, Ørne m. f. var der ogsaa en sjelden Gang, men disse var for det meste forvarede i Stalden eller i et Indelukke i Haven, og det var kun tilfældigt og ufrivilligt at de slap ud.

Trods disse Ængstelser og Gjenvordigheder, som jeg her har omtalt og som ganske vist lagde en Dæmper paa mine ellers saa fornøielige Besøg hos den engelske Nabofamilie, tilbragte vi dog mange glade muntre Timer sammen, og Venskabet med flere af Familiens Medlemmer blev knyttet for Livet.

Om Sommeren, naar det engelske Turistliv begyndte, var der især et broget Liv nede paa Engelskløkken. Hvert engelsk Dampsk. bragte en hel Sværm af Turister til Norge, og en Del af

disse, som oftest høist originale Reisende, Herrer og Damer i de forunderligste Reisekostumer mødte frem dernede. Der var da en Støi og Munterhed, en Sport og en Leg, hvori vi alle deltog. Alt foregik rigtignok paa et for mig tildels uforstaaeligt Sprog, men lidt efter lidt begyndte jeg at forstaa noget, og jeg indbildte mig dengang, at jeg forstod mere end jeg virkelig gjorde af dette knudrede malebariske Sprog.

En maanelys Aften et Aar, hvor der var Arbeideruroligheder¹ rundt om i Landet og hvor der blev holdt Møder i By og i Bygd og stemt baade for Opposition og Revolution, sad vi trygt inde i vor hyggelige Stue, som vendte ud mod Haven. Min Fader, som dengang var Sorenskriver, var paa Thingreise, og vi var i denne urolige Tid altid lidt ængstelig tilmode, inden vi havde ham hjemme igjen. Som Samtalen gik paa det livligste, hørtes pludselig en besynderlig Lyd, det var ligesom noget slog imod Ruden.

«Tys, stille» bad min Moder, «hvad var det?» Vi sad en Stund tause og lyttede, atter gjentog Lyden sig. «Tænk om det er Arbeiderne, som er kommet for at stene Fader», sagde en av mine yngste Søskende grædende. Dette virkede med sand Rædsel, der blev en Jamren og en Græden, saa der ikke mere var Ørensyld at faa, og saa mange af os Børn, som paa nogen Maade kunde faa Plads under Bordet, krøb i Skjul. Endelig blev vi da nogenlunde rolige igjen og min Moder og min Broder voved sig nu hen til Vinduet for at se efter de skrækindgydende Arbeidere, men der fandtes ikke Spor af dem at se, alt var saa stille og roligt i den deilige maanelys Aften. Hvor den besynderlige Lyd kom fra, var umuligt at opdage. Vi krøb nu frem igjen og satte os, men den Ængstelse, som havde grebet os alle, vilde ikke rigtig slippe os. Først senere ud paa Aftenen blev Hemmeligheden opklaret, der kom da Bud fra Naboen for at lede efter en bortløben Ørn. Den stakkels fangne Fugl blev efter nogen Søgen fundet i en Busk lige under Vinduerne. Den havde med sine beklippede, stækkede Vinger forgjæves forsøgt at svinge sig op

¹ Thraniterbevægelsen 1848—55.

under den klare, maanelyse Himmel, men i sin Magtesløshed var den atter dalet ned og saa slaat Vingerne mod Ruden. Efter en kort Jagt paa den, blev den ulykkelige Urostifter fangen og ført tilbage til sit midlertidige Fængsel igjen. Ørnen blev kort Tid efter sendt over til England, om dens Liv og Hændelser derover ved jeg intet at berette.

En Tid holdt en stor Jagthund stadig til oppe hos os, den lod særlig til at have lagt sin Elsk paa vor Kjøkkenhave, og her drev den, maaske i Mangel af anden Jagt, sin Sport sent og tidlig. Ikke før havde den gamle Jørgine Havekone faat plantet i sine Senge, raket og pudset, saa kom Hunden i flygende Gallop over Jordet og ind Haven, og nu begyndte den at rode, sparke, snuse og jage i alle Bed og Senge, saa alle Jørgines smaa Planter laa ynkelig tilredte rundt omkring, og Jorden føg høit op i Luften. Moder og Havekone var lige fortvilet over denne Jagt, men trods alle Klager hos den engelske Nabo og trods alle de Stenc, ledsaget af Forbandelser, som Jørgine sendte efter den, kom den dog idelig tilbage og fortsatte sin vilde Jagt. Endelig en Dag kom Jørgine straalende ind og meldte, at nu herefter skulde hun love for vi skulde blive fri for Bikja for nu var a dau. Paa Forespørgsel om hvorledes hun kunde vide det, havde hun maaske faat Bud om Dødsfaldet? svarede hun. «Jeg maa vel sagtens vide det, jeg, som selv har slaat a ihjel med en stor Stein, som jeg kylte efter a, og dau var a».

En anden Gang, det var en lys Sommereftermiddag [1848], kom jeg paa mine Vandringer omkring i Haven op i en lang skyggefuld Alle, og hvem skulde jeg vel møde her uden Mikel Ræv i egen høie Person. Jeg havde hidtil kun kjendt ham fra Billedbøgerne, og jeg følte slet ingen Lyst til at gjøre nærmere Bekjendtskab med den tyveagtige, listige Ræv, jeg gjorde derfor helt om og satte tilbens det forreste, jeg kunde. Med Aanden i Halsen kom jeg styrtende ind i Stuen og fortalte høist uklart og forvirret om mit Møde i Haven. Ingen vilde naturligvis fæste Lid til min Beretning, en Ræv her i Haven, det var jo umuligt, man foreslog mig, at min Fantasi var løbet af med mig, at jeg

havde set en Hund, jeg tror endog man bød mig en Kat, men nei, jeg vedblev min Paastand. Endelig fik jeg da omtrent hele Familien paa Benene, og bevæbnet med Stokke, Paraplyer, Sopolime, Stene o. s. v. fulgte de mig ud i Alleen. Her spaserte ganske rigtig en smuk rød Ræv med lang busket Hale og nød Livet i al Ro og Mag, men ved Synet af denne vel væbnede Armé satte den rigtignok tilbens nedgjennem Haven i strygende Fart. Nu begyndte en høist eiendommelig og meget fornøielig Rævejagt. I Spidsen for Jægerne løb en Herre — en Ven af Familien, som den Dag tilfældigvis var hos os. Han var bevæbnet med en elegant Spaserstok og for rigtig at kunne iagttage Ræven, havde han sat Seglaset fast i sit ene Øie. Efter ham kom min ældste Broder¹ bevæbnet med en Garstør og saa mine to yngre Brødre² med forskjellige andre morderiske Vaaben. Aller bagerst kom min yngste Søster³, en liden Pige paa 6 Aar, hun havde en Sten i Haanden og fulgte de vilde Jægere over Stok og Sten. I lynende Fart gik det nedgjennem Haven og hen over Jordet. Naar de saa kom til en Rænde eller en liden Grøvt, satte Fortroppen over i et Sprang, saa kom de to mellemste lidt langsommere og forsigtig, og endelig kom den lille Bagtrop, som først forsvandt nede i Renden og saa efter en Stunds Forløb atter kom tilsyne paa den anden Side og saa ufortrødent fulgte efter, saa godt hun kunde. Vi andre, voxne og Børn, som ikke personlig deltog i Jagten, stod paa en Bakke og iagttog denne Sport med bankende Hjerter og opspilede Øine. Et Øieblik saa vi alle Jægerne, i næste forsvandt de for vore Øine, indtil pludselig hele Jagtselskabet stod stille paa en Fjeldklat lige udenfor Eiendommen og speidede til alle Kanter. De havde tydelig tabt Sporet. Ræven var forsvunden og temmelig slukøret og forpustet kom alle Jægerne tilbage. Ræven, som tilhørte den engelske Familie, blev senere fangen, og sendt til England.

Begge disse Gange, hvorom jeg nu har fortalt, var det en Jagt

¹ Christian Lassen.

² Nils og Bredo Lassen.

³ Cathrine Lassen.

paa Skovens vilde Dyr, som satte min barnlige Fantasi i stærk Bevægelse og fyldte mig med Angst og Bæven, men jeg mindes en anden Jagt af en alvorligere Art, en Jagt paa et ulykkeligt Menneske, en bortrømt Slave, som blev forfulgt og greben inde paa vore Enemærker, og Mindet om denne Jagt har præget sig saa dybt i min Erindring, at intet formaar at udslette den.

Det var en Høstaften, mørk og kold, Vinden susede, peb og ruskede i Buske og Træer ude i Haven. Grenene paa de store Rognebærtrær udenfor vore Vinduer piskede i et væk mod Ruderne, og den ene Regnbyge afløste den anden. Inde i Stuen var det lyst og lunt, og vi sad der med en behagelig Følelse af, hvor godt det var at sidde inde i et saa uhyggeligt Veir og med en medlidende Tanke paa alle dem, der var nødt til at færdes ude.

Min Fader sad netop og fortalte om et mærkværdigt Tyveri, som var bleven ham meldt samme Dag, og vi sad og lyttede i stor Spænding, da en af Pigerne kom ind skjælvende og bleg og sagde, at Politiet var ude for at søge efter en bortrømt Slave. De havde forfulgt ham saa langt som ind paa vort Jorde, men der var han forsvunden for dem i Mørket. Et Par Mand var bleven igjen paa Jordet som Vagt, og Politimanden vilde nu have flere Folk med sig og alle de Lykter, der kunde opdrives. Vi fulgte alle med ud, jeg rystede af Angst, men min Nysgjerrighed var saa stor, at jeg maatte være med. Det var saa mørkt, at vi ikke kunde skjelne de menneskelige Skikkelser, men kun se Lykterne bevæge sig i forskellige Retninger. Pludselig blev der en Braaken og Skrigen og vi saa alle Lykter med Lynets Hurtighed fare afsted i samme Retning. Nu var de tydelig paa Sporet. Et Øieblik efter saa vi alle Lykterne staa stille paa et Sted. «Nu har de ham», hørte jeg en sige. Det løb mig koldt ned over Ryggen, jeg klyngede mig fast til min Sidemand og Tænderne klaprede i Munden paa mig. Jeg tænkte med Angst paa Røvere og Mordere og var bange for den Stakkels, ulykkelige Slave, men da jeg senere fik ham at se, gik min Angst over til den dybeste Medlidenhed, og havde jeg da kunnet udfinde et Middel til at befri ham, tror jeg, jeg havde havt Mod dertil.

Han blev nu bragt ind paa Gaardspladsen, og vi fulgte alle i dybeste Taushed. Den ulykkelige stod der nu skjælvende og bærende, saa hans Ben neppe kunde bære ham. Lyset fra alle Lygterne faldt nu lige paa ham, han var ligbleg og havde et Par store mørke lynende Øine. De Spørgsmaal, der rettedes til ham, kunde han af den stærke Sindsbevægelse neppe besvare. De nærmere Omstændigheder ved hans Undvigelse fik vi dengang ikke at vide, men han forklarede dog saameget, at han, da han mærkede, man var lige ved at indhente ham, havde kastet sig ned i en temmelig dyb Rænde, som han netop skulde til at sætte over, og var paa denne Maade forsvunden for sine Forfølgeres Øine. Lyset i Politibetjentens Lygte var i det samme blaast ud af Vinden, og han havde derfor ikke kunnet se hvor der blev af ham. Her laa han en Stund, som han troede foreløbig i Sikkerhed, da han pludselig ser flere Lys nærme sig hans Skjulested. Han samlede nu sit Mod og alle sine Kræfter og krøb op af Renden for at gjøre et siste fortvilet Forsøg paa at redde sig. Man bandt nu hans Hænder og førte ham bort. Da han gik, vendte han sit hvide Ansigt mod os og saa paa os med et bønligt, fortvivlet Blik, som gjorde et uudsletteligt Indtryk paa mig.

Min siste Erindring fra Løkken, som mit Barndoms og Ungdoms Hjem, er ikke egentlig et Barndomsminde, men jeg tager det dog med som en Afslutning paa disse fordringsløse Optegnelser.

Det var en deilig Dag mod Slutningen af Mai, den siste Dag jeg tilbragte i Hjemmet, jeg forlod det samme Aften for at drage ind i et andet Hjem, som herefter skulde blive mit for stedse. Kort Tid efter blev Løkken solgt og kom over i fremmede Hænder, nu er Huset forlængst revet ned, lange kjedelige Gader og store Murhuse dækker over alle mine dyrebare Minder. Et lidet Billede¹ af Huset og Haven, som det dengang var, det eneste, som nu er tilbage, har siden hin Maidag prydet min Væg og atter og atter bragt Mindene frem i min Erindring.

Dagen oprandt straalende skjøn, Luften saa mild og klar, Mark og Eng, Buske og Træer friske og lysegrønne, Blomster-

¹ Det s. 27 gengivne maleri, nu i Oslo Bymuseum.

duft og Fuglesang. En let forfriskende Vind strøg gennem Luf-ten og jagede nogle lette Skydotter hen over den lyseblaa Him-mel. Det havde regnet lidt om Natten, Fugtigheden var endnu ikke fordunstet, blanke, klare Dugdraaber perlede paa Buske og Blade. Ja, hvor var ikke alt vidunderlig friskt og smukt i denne Morgenstund, da jeg kom ud i Haven for endnu engang at gennemstreife disse kjære Steder, hvor jeg havde tilbragt min glade Barndom, og som havde været mit fredelige Tilflugtssted i Sorg og i Glæde. Hvert Træ, hver Busk, hver Plet talte til mig og tilhviskede mig en kjærlig Afsked og Minderne fra min tidligste Barndom bølgede i broget Forvirring om mig. En vemodig Følelse over at skulle forlade alle disse kjære Venner og sige Farvel til mit solbeskinte Barndomshjem listede sig over mig og hede, blanke Taarer trillede ned over mine Kinder, men Sol-straalene dansede smilende om mig, Serinerne duftede og Fuglene sang og glædede sig i Livet, alt spaaede om Lykke, saa mit bevægelige Sind snart atter kom i Ligevægt, saa jeg kunde tage et lyst straalende Indtryk med mig af Løkken, som den laa der i hele sit jomfruelige Vaarskrud paa denne uforglemmelige Maidag.

Jeg blev vækket af disse Betragtninger ved en svag Klokke-klang rundt om mig. Hvad kunde det vel være. I stille Veir kunde jeg rigtignok høre Kirkeklokkerne fra Byen, men hva-i skulde der ringes for saa tidlig paa Morgen? Desuden var Lyden for nær, og for spæd. Som jeg gik henigjennem Alléen blev jeg opmærksom paa, at der hist og her i Træerne var op-hængt smaa Glasklokker, som paa de tynde, gyngende Grene, hvor de var anbragt, lidt efter lidt, eftersom Vinden nu friskede paa sig, begyndte et ganske livligt Klokkespil til Ære for Da-gen. Med stor Forbauselse fortsatte jeg min Gang nedigjennem Haven og traf saa omsider den venlige Fé for dette Festarran-gement. Hun stod ved Enden af den lange Allé med sit fede skinnende, veltilfredse Ansigt og betragtede sit Værk. Féen var forresten en almindelig, eller rettere en ganske ualmindelig Sæl-gerkone. Hun var saa trillende rund som en stor rigtig velstap-

pet Rullebald, der hvor Livet pleier at være paa almindelige Mennesker var der saa vidt Antydning til Liv, som om der var bundet en tynd Traad om en rigtig solid tyk Rul. Hendes Arme og Ben stod ganske i Forhold til hendes øvrige Tykkelse, og den stakkels kjødfulde, fede Kone kunde til dagligdags kun bevæge sig med stort Besvær. Hun havde i mange Aar staaet i Forbindelse med vor Familie, og hun vilde nu til Tak for den Velvilje og Overbærenhed, som saa ofte var bleven hende vist, gjøre sit til at Dagen skulde blive festlig.

Senere paa Dagen, da Vognene om Eftermiddagen kom tilbage fra Kirken, var den stakkels fede Matrone atter paa færde. Hun affyrede da med egen Haand to Festsjud, det ene oppe paa Landeveien, ved Nedkjørselen til vor Eiendom, og det andet ligesom Vognene svingede ind paa Gaardspladsen. Denne siste Månøvre kunde forresten have bragt Ulykke over os, da flere af Hestene, som slet ikke opfattede Konens gode Mening, blev bange og urolige.

Hvorledes den tykke, besværlige Kone i en saadan Fart tilbagelagde det noksaa lange Stykke Vei fra Landeveien og ned til vort Hus, er mig den Dag i Dag en uopløselig Gaade, men vist er det, at hun gjorde det. Jeg saa hende med egne Øine staa begge Steder med sin Pistol i Haanden. I hvilken Tilstand hun har været efter denne Dags mange Anstrengelser og dette voldsomme Kapløb, formaar jeg ikke at udmale mig, men da hun levede i mange Aar efter hin Maidag, har jeg den trøstefulde Forvisning, at det ikke var hendes festlige Tilstelninger i Anledning af min Høitidsdag, som lagde Spiren til hendes Død. Hun var som sagt Sælgerkone af Profession og tilbragte sin meste Tid med at gaa fra Auktion til Auktion, hvor hun for godt Kjøb opkjøbte al Slags Varer, som hun med god Profit igjen solgte i «pene Huse». Ved denne Trafik blev hun naturligvis ofte hængende ved en hel Del Skrab og Fillerier, som hun da benyttede til at pynte op med hjemme i sin Stue. Jeg husker godt, at jeg som Barn har besøgt hende og beundret hendes mange Rariteter. Væggene var behængt med Skilderier af Konger, Dronninger og

andre Fyrstelige Personer, malede med de mest skrigende Farver, indimellem disse hang der saa hist og her et Stykke Haararbeide eller Spikenarbeide indfattet i Glas og Ramme. Komoder og Skabe var overfyldt med al Slags Nibs, der vrimlede især af Gibsfigurer, gule, grønne og blaa, lige fra Jomfru Maria med Jesusbarnet og Voxengle svævende i [det] grønne og ned til Hunde, Papegaier m. m. Af sprukne Blomstervaser, Potpourikrucker, Kopper, Tallerkener o.s.v. var der ogsaa Overflod.

Foruden denne hendes Hovedbedrift, mottog hun ogsaa forældreløse Børn til Opfostring, hun havde næsten altid et eller to Børn i Huset, og hun var ikke lidet stolt af sin Opdragelsesmethode. Hun paastod at de mest moralsk fordærvede Børn under hendes Behandling var bleven ganske fortræffelige Mennesker. Korporlig Refselse anvendte hun kun yderst sjelden, høist tre Gange i hele deres Barndom; hvad andre mystiske Midler hun brugte, vilde hun ikke ud med. Den siste lille Skabning hun, medens jeg endnu var hjemme, moderlig tog sig af, var en liden Pige. Hun fik 3 Gange Riis og saa var hun færdig. Første Gang havde hun løiet, anden Gang havde hun mistet sit Flettebaand og tredie Gang — «ja da havde hun egentlig ikke gjort noget galt, men da gav jeg hende dygtig Riis, ligesom for almindelig Dannelses da, forstaar Di.»

Skade at den brave Kone gik i sin Grav uden at lære denne mageløse Opdragelseskunst fra sig, hvilken Hjælp og Lettelse vilde det ikke været for mangen ulykkelig Fader og Moder, som nu mangen Gang forsøger alt og anstrænger sig til det yderste for at opdrage sine Børn godt, men ikke opnaar halvt saa glimrende Resultater.

Men tilbage til hin deilige Maidag. Om Aftenen var der stor Fest paa Løkken. En broget Mængde Gjæster, gamle og unge, bølgede omkring i Værelserne, paa den brede Havetrappe og i Haven. Latter, Liv og Lystighed gjenlød overalt. Aftenen var stille og smuk, en liden Regnskur havde forfrisket Luften, men var snart ophørt, saa Gjæsterne trygt kunde spasere om i den deilige Haven. Vinden havde lagt sig, ikke et Blad rørte sig,

alle Vinduer stod aabne og ud fra den store Havestue, hvor Ungdommen lystig svingede sig i Dansen, lød Musikkens Toner. De luftige, lysklædte Skikkelser, som bevægede sig mellem Buske og Trær i den halvlyse Sommernat, de brændende Fakler paa begge Sider af Indkjørselen til Gaarden og de mange smaa kulørte Lamper, som var ophængt i den dunkle Allé, gav det hele et festligt, næsten høitidelig Præg. Saaledes havde jeg aldrig før set Løkken, saaledes forlod jeg mit glade, lyse Barndoms-hjem.

Høiesterettsadvokat Johannes Berghs

MINNETALE OVER

HØIESTERETTSJUSTITIARIUS P. C. LASSON

ved festen for Fædrenes Minde i Logens store sal 12. febr. 1874.

Jeg beder Dem mindes en Mand, hvis Navn gjennem næsten et halvt Aarhundrede var vel kjendt og har havt en god Klang inden den juridiske Verden.

Og jeg tør vel tro, at han, der blandt os var saa høit skattet, ogsaa udenfor vor snevrere Kreds erindres med Erkjendtlighed og Tak: Det er Høiesterets bortgangne Justitiarius Peder Carl Lasson jeg mener.

Naar jeg blandt dem, hvem Herren har kaldet i det forløbne Aar, særlig erindrer om denne Mand, sker det ikke derfor, at han i en lang Aarrække beklædte en høi og vigtig Embedsstilling, der gjør store Krav til dens Indehaver; men fordi Justitiarius Lasson gjorde disse Krav fyldest paa en Maade, der længe vil lade ham mindes som et lysende Forbillede for vort Lands Dommerstand.

Enhver, der staar denne Gjerning nærmere, ved, at Dommerstillingen kræver i ganske fortrinlig Grad visse Personlighedens

Egenskaber, som ingenlunde findes hos Enhver, der ellers efter sin særegne Uddannelse skulde synes det vigtige Kald voxen; denne Stilling kræver ikke blot dyb og omfattende Indsigt og Kundskab, ikke blot en aldrig trættet Udholdenhed og Taalmodighed under det møiefulde og besværlige Arbeide, der dagligen er den Mands Lod, hvem Dommen over Medmenneskers Velferd er anbetroet; denne Stilling kræver fremfor Alt den Aandens og Hjertets Adel, den uangribelige Characterstyrke, det ægte Sanddruhedens Høisind, der lader Besidderen af hine Gaver med lidenskabsløs Ro bringe dem i Anvendelse paa de Opgaver, der lægges for ham til Løsning; der lader ham blive den samme under Miskjendelse som under Bifald, den samme under slet Rygte som under godt Rygte, den samme for Menneskers Øine som for den alvidende Herres Aasyn!

Dette er Dommerkaldets svære Fordringer, ærede Forsamling; og Alle, der nærmere kjendte Justitarius Lassons Virksomhed ville samstemme deri, at hos ham forenede sig disse Gaver og Egenskaber paa en lykkelig Maade og gjorde ham til en værdig Repræsentant for det høivigtige Dommerkald; derfor har han ogsaa taget med sig i sin Grav vores Alles Høiagtelse og Veneration, der ved vor Embedsgjerning stod ham nær, og som bedst af Alle kjendte den Troskab, hvormed han tjente sit Kald.

Dette er meget; men det er ikke alt, hvad der af denne Mands Liv og Virken hører Offentligheden til.

Det gaar altfor ofte saa — jeg siger det med tungt Hjerter — at mangan en Mand, der i sin Ungdom har følt sig draget med inderlig Længsel og Atraa til Videnskabens ædle Tjeneste, under de senere Dages møiefulde Gjerning, naar det praktiske Liv kræver hans Arbeide og lægger Beslag paa hans bedste Kræfter, at han da glemmer sin første Kjærlighed og — mere eller mindre modvillig — fjerner sig fra og opgiver at arbeide for den rene Videnskab, der dog yder sine Dyrkere saa skjøn en Belønning.

Ikke saa med Justitarius Lasson. Han elskede Videnskaben med en aldrig svigtende Kjærlighed og Hengivelse; endnu som

høit bedaget Olding elskede han den med Ungdommens Iver og arbeidede for den med Manddommens Udholdenhed.

Og dette blev ikke en ufrugtbar, blot for ham selv tilfredsstillende Syslen med videnskabelige Opgaver; Justitiarius Lasson var en sjelden frugtbar Forfatter, og endnu i sin høie Alderdom leverede han Værker, der ere af stort Værd for os, der ere kaldede til det samme Arbeide, men hvoraf kun faa værdigen træde i hans Fodspor.

Hæder over Justitiarius Lassons Minde!

ALEXANDRINE, FYRSTINDE LOBANOFF DE ROSTOFF'S

brev, datert St. Petersburg 15. mars 1844 (russisk tid), til høieste-rechtsjustitiarius Lassons hustru Ottilia v. Munthe af Morgenstjerne i anledning av sin forlovelse med hennes bror, sekond-løitnant Oscar v. Munthe af Morgenstjerne.

Bryllupet stod 8. mai 1844 i St. Petersburg. Bruden var født 16. febr. 1823 i Tambow og datter av fyrst Alexis af Lobanoff-Rostoff; hun døde efter henved 14 års ekteskap 23. jan. 1858 i Christiania. Brudgommen var født 31. juli 1822 i Porsgrund og døde 16. novbr. 1908 i Tønsberg som tollkasserer, fhv. oberst-løitnant. Forbindelsen kom selvsagt i stand gjennom brudgommens svigerinde Anastasia, f. Soltikoff, som hadde vært æres-dame hos den russiske keiserinde. Se forøvrig Hartvig Munthe: Efterretninger om Familien Munthe, s. 417 og 410.

Madame

Ayant obtenu l'assentiment de mes
parents pour mon union avec Monsieur
Biar, votre frère, je me fais un
devoir de me recommander à vos bonnes
grâces, sous l'aspect de zèle que je
mettrai pour me rendre digne de
votre affection. Soyez persuadée
Madame, que vous trouverez en moi
une sœur toujours prête à maintenir
la bonne intelligence qui règne dans
votre respectable famille, comme

Je puis en juger... en voyant
Messieurs vos frères.

Je termine en vous suppliant
d'agréer l'assurance de profond
respect et de la considération distinguée,
avec la quelle j'ai l'honneur d'être,

Madame

Votre toute-dévouée

Alexandrine Princesse Lobanoff de Rostoff

St Pétersbourg
le 15 Mars 1844

Madame

Ayant obtenu l'assentiment de mes parents pour mon union avec Monsieur Oscar, votre frère, je me fais un devoir de me recommander à vos bonnes grâces, vous assurant du zèle que je mettrai pour me rendre digne de votre affection: Soyez persuadée Madame, que vous trouverez en moi une soeur toujours prête à maintenir la bonne intelligence, qui regne dans votre respectable famille, comme je puis en juger en voyant Messieurs vos frères.

Je termine en vous suppliant d'agréer l'assurance du profond respect et de la considération distinguée, avec la quelle j'ai l'honneur d'être

Madame

Votre toute dévouée

Alexandrine Princesse Lobanoff de Rostoff.

St. Pétersbourg
le 15 Mars 1844.

BEDSTEMOR LASSON

Av generalkonsul *P. C. Hansson*.

En sommerdag kom bedstemor og tante Emilie kjørende fra byen for at besøke os ute i Asker, hvor vi dengang laa paa landet. Der fandt de min bror Wladimir sittende og rote i en sandhaug. Han var 5 aar gammel, bedstemor 74. «Hvad bestiller du da, gutten min», spurte bedstemor. «Jeg graver en grav til dig jeg, bedstemor», kom det alvorlig med skarrende r'er fra Wladimir. «Ja plant kaal du, vennen min», sa tante Emilie — som vidste at bedstemor ikke vilde ha likt sig om hun hadde hørt det.

Men Wladimir hadde ret han. Mit indtrykk av bedstemor var ogsaa det av en meget gammel dame. Hertil bidrog formodentlig at vi sjelden eller aldrig saa hende ute. Besøket i Asker maa ha været en undtagelse, som derfor har fæstet sig i min hukommelse. Hun bodde saa længe jeg kan huske sammen med tante Emilie i 2den etage hos onkel Christian Lasson i huset øverst i Grønnegate. Som gutter i 8—14 aars alderen var vi brødre meget paa løkken i Grønnegate, vaar og høst. Mor hadde av onkel Christian skaffet os lov til at dyrke grønsaker i nogen bed i kjøkkenhaven ved siden av den store brønden. Men jeg mindes ikke at ha set bedstemor færdes ute. I selskaper hos far og mor? Jeg kan ikke huske hende.

Imidlertid kom vi jo op til bedstemor av og til, i ærind fra mor, eller anropt av tante Emilie. Enkeltvis vel at merke. I flok og følge var utenkelig. Bedstemor taalte ikke støi. Likesom hun var overmaade ømfindtlig for trek. Selv brillene maatte hun varme i solen eller ved ovnen før hun satte dem paa sig. Pene og rene maatte vi ogsaa være før vi fikk foretræde. Bedstemor hadde svake øine. Jeg husker hende helst sittende i sofaen som stod i ret vinkel ut fra døren ut til verandaen eller i den mørke aarstid i den store sofaen — den vi har i stuen hos os nu — langs veggen mot spisestuen med den broderte kanvas staa-skjærmen paa bordet mellem sig og lampen. Skjønt hun altsaa ikke

saa godt, la hun merke til alt — og tok sig av vor opdragelse! Ja da. Hun skjændte ikke. Men — «kom her og si pent goddag til din bedstemor. Saa'n ja, ta ordentlig i haanden og buk pent.» Og hun konverserte os! «Jeg hører du var i selskap hos X'es igaar. Moret du dig?» «Ja — jeg mener — ja tak,» kunde jeg svare. Men selv rettelsen til «ja tak» var ikke nok. «Du skal ikke indskrænke dig til bare at svare «ja tak» eller «nei tak», forklarte bedstemor. «Tenk hvor kjedelig det vilde bli om vi alle nøiet os med det.»

På bedstemors fødselsdage, 18. januar, hadde hun stor formiddagsmottagelse med chokolade og kaker. En gang vi søskende var der med mor, kom, husker jeg, Carl og Per W.-J. ogsaa dit med sine forældre. Carl gik i samme klasse som mig paa skolen, Per med bror Michael. «Gratulerer med dagen, Deres Naade,» sa begge de velopdragne guttene, bukket dypt og kysset bedstemor paa haanden. «Æsch,» hvisket jeg til mine brødre, «kysse en gammel dame paa haanden da, get!»

Saa langt fik hun ikke os. Men jeg har av og til tenkt om, mon jeg ikke har noe at være bedstemor taknemlig for her. Den skal tidlig krøkes som krok skal bli. Og en av vore nuværende sendemænd kan den dag i dag geraade i raseri, naar jeg minder ham om at jeg — vildstyringen, rabbagasten — blev fremholdt som eksempel paa pene manerer av hans mor som væsentlig kjendte mig fra gutteselskapene hjemme hos dem.

Bedstemor døde før jeg blev voksen. Jeg er derfor ikke den rette til at gi en karakteristik av hende. Men med alderen kommer interessen for familietraditionene. Og det har moret mig — ogsaa av hensyn til dem som kommer efter — at notere hvad jeg husker selv eller har hørt av dem som har kjendt bedstemor, eller hvad jeg har kommet over i breve eller paa tryk. At bedstemor var et særpræget menneske, klok og myndig, hadde jeg instinktmæssig en følelse av. At hun var musikalsk, det vidste jeg. At de aandet og levet i musik hos hende og bestefar paa Munkedammen, ja. Men at bestemors far var saa utpreget musikalsk, ja at han i flere aar hadde været nødt til at ernære sig

av sit violinspil, det hadde jeg ikke hørt indtil nogen aar før mor døde.

Gamle, statelige bedstemor Lasson. Om hun hadde kunnet huske fra sin spædeste barndom! Fra dengang hendes mor bar henne i et tørklæ paa ryggen. Og desuten slæpte paa en bylt som inneholdt alt hvad de hadde av bagage. Mens hendes far gik ved siden av med violinen under armen. Og de trasket langs landeveiene i Nord-Tyskland og spilte for folks døre for slanter til livets ophold. Mindes det selv kunde hun ikke. Men hendes mor hadde fortalt hende det. Og fra hende hadde saa mor det. Hvad kunde være grunden til at advokat ved Danmarks Høiesteret m. m. m. von Munthe af Morgenstjerne i flere aar gjorde sig og kone og barn til landveisstrykere? Jo, en dom som gik ham imot og som midlertidig ruinerte ham. Hvorpaa han rystet Kjøbenhavns støv av sine føtter og drog utenlands. Her forfulgte ulykken ham, og han var gjentagne gange paa bar bakke. Om dette staar det utførlig i «Norges Prokuratorer, Sakførere og Advokater 1660—1905. Biografiske oplysninger ved S. H. Finne-Grønn. Utgitt av den norske Sakførerforening 1932». Efter et par aars flakken omkring kom de atter hjem og til Norge, hvor oldefar som bekjendt endte som sorenskriver i Bamble med tittel av kancelliraad.

Jeg citerer videre fra nys nævnte bok om oldefar, fordi det staar som ramme til bedstemors barndom og ungdom: «I musikken hadde han en fuldtro ven, som bragte ham over mangen tung time, det var intet dilettantmæssig liebhaveri, men en rik og lødig naadegave, som fylgte ham til ædelt eie og fra ham gik i arv til mange av hans store efterslegt. I kredsen av sine berømmelige svigersønner utfoldet Morgenstjerne sit mest straalende humør, og da foregik en aandsfegtning i vidd og rappe utfald, som likefrem var oplevelser for de øvrige tilhørere og gjorde samværet til en eftertraktet og med en viss spenning imøteset festlig begivenhet».

Til de «berømmelige svigersønner» hørte bedstefar Lasson. Og intet var naturligere end at bedstemor søkte at føre traditio-

nene videre. Hertil var hun efter samtidens dom vel skikket. I Urd, 21. okt. 1916, i en omtale av mine forældres guldbryllup nævnes alle Lassen'er og justitiarius Lassen og frues musikalske hus. Om bedstemor heter det videre: «Fru Lassen var dertil en meget klog og betydelig dame, utsagn av hende gik ofte byen rundt, traf altid sømmet paa hovedet. Og hun var en karakter. Hun fortalte selv en gang hvor smaat hun og hendes mand hadde begyndt. Hendes mand manuducerte til embedsexamen, og hun regnet tiden efter naar manuducentene kom og gik, thi stueuhr havde de ikke. Men hun talte om det med fornøielse som en lykkelig tid.»

Under større forholde og bedre økonomiske omstændigheter vilde bedstemor hatt alle betingelser for at spille la grande dame og hadde sikkert kunnet gitt straalende fester. Hun elsket at gi selskaper. Her spillet hun selv hovedrollen som den spirituelle værtinde hun var.

Med alderen fulgte en snæv av bitterhet. «Man hører ikke lenger paa mig,» kunde hun si, «og det kunde de saamen gjøre. Det pleiet de at gjøre før. Og hadde baade moro og nytte av det.»

At hun hadde evne til at vinde folk derom vidner en trofast venneskare som holdt paa hende helt til hendes død. Jeg har foran mig et par breve til bedstemor fra Johanne Luise Heiberg. I et brev datert Kjøbenhavn den 1. October 1867 skriver hun: «Min kjære trofaste Fru Lassen!» . . . . . «Hvor ofte havde ikke mine Tanker i mange Aar dvælet hos min kjære Fru Lassen; enhver Norsk, der kom til Kjøbenhavn, maatte strax give mig Underretning om Dem og Deres, og forrest stod De i Rækken av dem, jeg glædet mig til atter at gjense, da jeg efter 37 Aar paany gjæstede Christiania. Og mine Forventninger blev kun skuffede i en Henseende, nemlig i, at jeg var for lidt ene med Dem. Jeg syntes, at jeg havde saa meget, som jeg ønskede Deres Svar paa, saa meget Deres Øre skulde lytte til og Deres kjærlige Øine besvare; thi saa underlig det kan synes, jeg har altid havt en Følelse, som om De var min Moder, til hvem jeg kunde sige alt; ak desværre ligeover for min virkelige Moder har jeg ikke havt

denne Følelse i den Grad som ligeover for Dem. Men dette mit Ønske at være ene med Dem, ikke een Gang, men mange Gange blev til intet, og jeg reiste atter bort fra Christiania med en virkelig Skuffelse . . . . .»

Brevet er langt og taler om hendes «Theaterforretninger», som hun paany har paatat sig, og slutter med en særskilt hilsen til «Frøken Emilie og Hr. Halfdan Kjerulff fra Deres trofaste hengivne Johanne Luise Heiberg.»

I et andet brev takker hun atter for uforandrede følelser hos bedstemor og forsikrer at, hvis dét ikke hadde været tilfelde, da hadde al anden imøtekommenhet av andre været forspilt paa hende. Saa til bedstemors mange utmerkede egenskaper skulde jeg altsaa ogsaa ha lov til at føie trofasthet.

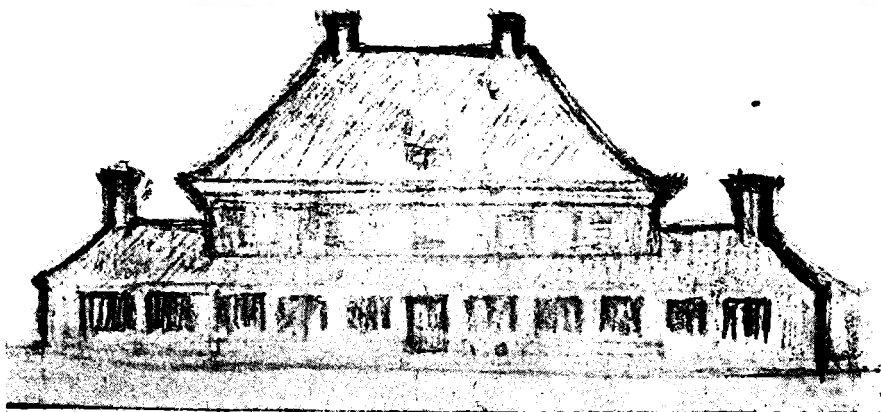
Disse breve og forskjellig andet — en hilsen fra kongen uttalende medfølelse med bedstefars død — har jeg fundet blandt mors efterladenskaper. Men foranstaaende turde være nok til at gi et indblik i bedstemors karakter og til at kaste et streiflyt ind over den tid og de forholde hun levet i.

Oslo, juni 1939.

GRINI, ØSTRE BÆRUM

Av direktør *Christian Hansson*.

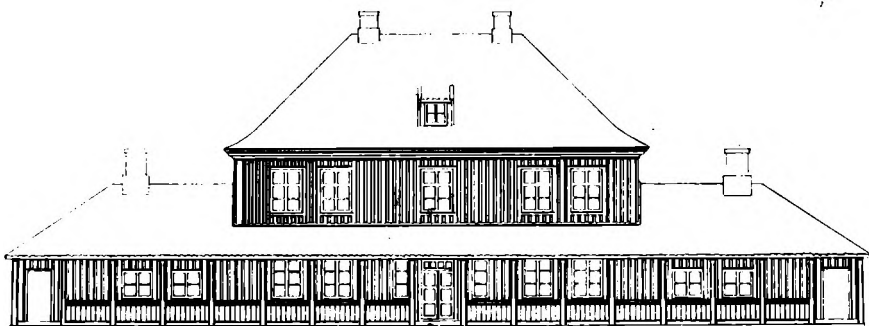
I sin bok «Slekten Lasson» nevner arkivar Finne-Grønn at Nils Qvist Lasson våren 1795 flyttet til Grini i Østre Bærum, og da han her tilbragte resten av sitt liv inntil han døde i 1853, altså i 58 år, vil det være av interesse for efterslekten å få opplyst hvad der kan finnes ut angående hans besiddelse av eiendommen. Dessverre er kildene magre og de sikkerligen mange interessante opplevelser som kunde berettes er ikke gått over til den nuværende slekt. På grunnlag av «Bærum — en Bygds Historie» som blev utgitt i 1920 og med støtte i opplysninger fra gårdbruker Kr. Ellefsen, den nuværende eiers far, kan følgende meddeles:

*Hovedbygningen i Lassons tid.
Kr. Ellefsens skisse.*

Grini er den østligste gård i Bærum på grensen mot Aker og ligger omtrent 1 km. syd for Bogstadvannet. Veien fra Røa til Bærum Verk går gjennom eiendommen, som nu er 499 mål, vesentlig dyrket, men som i Lassons tid var noget større.

Av bygninger som var der da Lasson kom til Grini i 1795 lar der sig nu ikke påvise meget av betydning. Der er 2 bygninger i gammel stil, antagelig fra det 17de århundre, nemlig en matbod og en kornbod. Som det vil sees av billede av denne siste er stilen ren og karakteristisk.

Façaden mot tunet 1853.

Rekonstruert av arkitekt Johan Ellefsen på grunnlag av gårdbruker Kristian Ellefsens opplysninger.

Der er også en gammel potetkjeller med solid jerndør og lås, men kjellerens høireiste tak er dessverre fjernet. For hovedbygningens vedkommende foreligger der en liten blyantskisse som er tegnet av gårdbruker Kr. Ellefsen, som er født på Grini i 1857. Bygningens façade mot gårdsplassen, vestsiden, er her gjengitt med 10 vinduer og en hovedinngangsdør på midten. Den var antagelig ca. 25 m. lang og ca. 15 m. i 2nen etasje. Veien Røa—Bærums Verk hadde samme løp som den fremdeles har på sydsiden av huset, og mot denne vei var den lave uthusbygning plassert som nu er flyttet over på nordsiden av gårdstunet.

Mot vest avsluttedes tunet av ladebygningen med fjøs og stall, som forlengst er nedrevet og hvorav ingen gjengivelse foreligger. Hovedbygning og uthusbygninger var forbundet med et stort plankegjærde med forsvarlig port forsynt med store klokker. På grunnlag av disse opplysninger er det forsøkt å opkonstruere forholdet således som det omtrent var i midten av forrige århundre.

Den lave uthusbygning mot syd var bygget med over- og underliggere med kraftige konturer.

Hovedbygningen var malt lysgrå med en liten tone av blått og med kirsebærrøde gerikter om dør og vinduer, hvad der skulde tatt sig godt ut.

De 2 en'etasjes fløibygninger mot syd og nord var opført som særskilte bygninger på egen grunnmur, så hovedbygningen ikke berørtes av at Ellefsen i sin tid rev ned sydfløien. I denne hadde administrator Lasson hatt sitt arbeidsrum og sitt private kontor (Bogstadgodsets kontor var visstnok på Fossum). Værelset blev av familien Ellefsen kalt «Lasse-kamret». Det var et ganske stort og vakkert og solid utstyrt rum med tykk engelsk linoleum på gulvet. Forbindelsen med hovedbygningen skjedde gjennom en meget smal dør som ennu finnes på Grini. At den gamle administrator kunde ha behov for et rolig og rummelig arbeidsværelse er forståelig nok når man tenker på hans mange gjøremål: alle de Ankerske eiendommer med jordbruket og skogsdriften samt foredling og salg av trelasten og i forbindelse hermed efterhånden jernverkene Moss, Hakedal og Bærum. Hertil

Den gamle kornbod på Grini. 1939.

administrasjonen av Det Ankerske Fideicommis og dets oppbudd og avvikling. Som tillegg til disse hans gjøremål kom driften av Grini gård med sag og møller for egen regning samt det selskapelige hus med den store familie hvor der ingen husmor var efter 1811.

Hovedbygningen stod uforandret som den var i Lassons tid inntil 1877, da det blev nødvendig å foreta en gjennomgående reparasjon av 2nen etasje, og samtidig blev den søndre del av 1ste etasje fjernet og den nordre del ombygget til sin nuværende form. Under denne ombygning fant man i 2nen etasje en bjelke merket 1822, og det tør med utgangspunkt heri formodes at bygningen inntil dette tidspunkt var en enetasjes bygning og at 2nen etasje skriver sig fra 1822. Lasson hadde da vært 27 år i Ankers tjeneste og må formodes å ha vært en efter tidsforholdene velstående mann.

I 1822 levde Lassons samtlige 8 barn. Den eldste Betzy var gift i 1814, men døtrene Kaja, Caroline, Kristine Marie og Julie i alder fra 30—15 år var sikkerlig alle hjemme, og av de 3 sønner Johan Daniel, Peder Carl og Fredrik August var de 2 yngste på dette tidspunkt juridiske studenter, og var antagelig med dattidens befordring og opfatning av avstande bosatt i Oslo, men tilbragte helligdagene og sine ferier på Grini. All denne ungdom trengte plass for sig og sine venner og da der også forøvrig førtes et selskapelig hus på Grini, har man funnet utvidelse nødvendig. Foruten en liten mottagelsessalong inneholdt 2nen etasje 2 fest-saler, en større og en mindre.

Før Lasson bodde Peder Ankers forvalter Grorud på Grini. Et lite værelse i hovedbygningen kalles ennu «Grorud-kammerset».

I hellingen mot øst og sydøst var der en meget stor frukthave og såvel denne som den øvrige nærmestliggende del av eiendommen var innrammet med stengjerde og frukthaven dessuten med høit tregjerde, hvor hver enkelt sprosse var besatt med en håndsmidd jernspiss for å vanskeliggjøre frukttveri.

Fra keglebanen, som lå i den nederste (østligste) del av haven, og som før den blev revet var sujet for flere av våre malere

Den tidligere ladebygning med utsiktstårn.

bl. a. Frits Thaulow, var der en allé tvers gjennom den store have til hovedbygningens nord-østre hjørne. Den ene side av alleen bestod av lønnetrær, som ikke tålte den beskjæring de blev gjenstand for i Ellefsen-familiens tid og derfor forholdsvis hurtig derefter døde ut. Den annen side av alléen var dannet av almetrær som var betydelig mere hårdføre og som derfor holdt bedre stand. Av hensyn til frukthaven blev alléen efterhånden fjernet. Nu står der bare igjen et enkelt tre i nærheten av hovedbygningen. Også dette har vært sterkt beskåret og har vært brukt som lysthus av familiens yngre medlemmer. Det har en omkrets av mer enn 3 meter.

Fra den nordvestre side av gårdkomplekset førte en annen allé i nord-østlig retning et par hundre meter op til «tårnladen».

I haven var mange og sjeldne frukttrær. Lasson skulde ha fått disse fra Scotland og dette kan stemme med hvad A. Collett i sin bok «Gamle Christiania-billeder» side 388 skriver om haven på Bogstad. Peder Anker hadde fra Tyskland bragt med sig en dyktig gartner, Johan Reinholdt Grauer, som blev sendt til England for å sette sig inn i engelsk jordbruk og anlegg av lystparker. At denne spesialist har vært medvirkende ved anleggene på Grini må være hevet over tvil. Der var i haven på Grini

herlige gravenstener og saftige moreller av en sjelden størrelse. Når Ellefsens far betalte sommerterminen på sin pantobligasjon til Bogstad, måtte han alltid ha med sig en kurv med moreller. Av frukttrærne fra Lassons tid står bare et enkelt igjen, et Astrakan-epletre, hvorav fylkesgartneren har tatt podekvister og som nu er spredt rundt i Akershus fylke under navn av «Grini-epler».

Foruten den store have var der parkmessige anlegg av betydelig utstrekning både syd for og nord for bebyggelsen. Den søndre del («Syd-lunden») ligger ennu urørt bortsett fra at Kr. Ellefsen har tatt ca. 900 lass sten til sin nye låvebro. Her er stenvure og terrasser og haveganger i et ganske sterkt kupert terreng med helling mot syd. Fra en utsiktspaviljong skal man ha kunnet se sjøen. Ennu står der igjen endel trær fra gammel tid, og jeg blev vist roten av et tre som blev kalt «De syv søstres tre».

På nordsiden var der også parkanlegg, «Nord-lunden», men dette er delvis rasert. Ennu kan man dog følge enkelte gangstier og man ser også rester av spiræahekker og syringrupper.

Gårdens besetning bestod av 15—20 kuer og antagelig minst 5—6 hester. Ifølge Kraft 1820 hadde gården middels jord, ingen skog, 2 årsgangs vannfall, hvori var møllebruk, sag og stampe samt teglverk og kalkbrenneri. Der var en husjomfru, Kristine Felber, foruten flere tjenestefolk og på gårdens grunn bodde dessuten 2 husmenn uten jord samt sagmester og møller.

Der er også tatt med et bilde av «Ladebygning med utsiktstårn», som blåste ned nogen tid tilbake. Tårnet gav god utsikt og var meget rummelig. Det blev benyttet ved festlige anledninger og hornmusikken var da plasert i tårnet og sendte herfra sine klingende toner ut over bygden. Der var mange inskripsjoner og navnetegninger, hvorav dessverre ingen er bevart. Ett av navnene var «Ludvig Holberg»!

Likeså åpent og tilgjengelig som Grini nu ligger, likeså lukket og utilgjengelig må det ha vært i den strenge administrators dage. Men man måtte kanskje også den gang beskytte sig selv i større grad enn nu for tiden. Kornbodens loftvindu var f. eks. for-

synt med solid fengselsjerngitter, og det samme var tilfelle med kjøkkenet i hovedbygningen. Den skorsten som stod her var av usedvanlig store dimensjoner; 2 mann kunde samtidig krype op gjennem den, mente den gamle gårdbruker. Men så var der også så koldt på kjøkkenet at alt frøs om natten vinterstid.

I nogen familieoptegnelser fortelles det at Ole Ellefsen Gjedsø hadde hentet sin bror for at han også skulde se på eiendommen, før den blev kjøpt. Da de kom til Grini den 7. juni 1853 kl. 2 om morgenen gikk de først over eiendommen og beså den, men husene og tunet var så godt avstengt at de ikke kunde komme til. Nøklene kunde de ikke hente på denne tid av døgnet, og de måtte da krype op i et tre som stod like inn til skurtaket og krabbe om der så de fikk se litt gjennom gitter-vinduene.

Det innelukkede gårdstun var den gang delt i en forgård og en bakgård.

Av gamle trær er der ikke mange tilbake, men det som her er fortalt og forskjellige andre omstendigheter godtgjør at der på Grini i Nils Qvist Lassons dage var en bebyggelse med park og haveanlegg som dannet en smukk ramme om det selskabelige liv som utfoldet sig der. Selv om Lasson ikke hadde skjøte på eiendommen var han dog i mere enn et halvt hundre år i realiteten dennes eier, og det vil derfor for efterslektens vedkommende være naturlig å knytte minnene om denne strenge og dyktige herre til Grini gård i Østre Bærum.

Oslo, august 1939.

WERGELANDSVEIEN NR. 19.

Av direktør *Christian Hansson*.

Efter «Munkedammen»s salg i 1860 (s. 30) flyttet justitiarius Lassons til Wergelandsveien nr. 19, hvor den yngste datter Cathrines bryllup med h.r.advokat M. S. Hansson fant sted i oktober 1866.

I oktober 1888 kunde direktør Hansson og frue feire sin datter Ottilias bryllup med Christian Keyser Kaurin i den samme leilighet som de var flyttet til høsten 1885.

Et par opplysninger om eiendommens skjebne turde være av interesse:

Det var brigadeløge Heiberg som i 1847 kjøpte tomtene nr. 17 og 19 Lille Parkveien (senere Wergelandsveien) på tvangsauksjon rekvirert av komiteen for Kongeboligens opførelse. Prisen var 70 øre pr. m². På tomtene bygget han en stor trebygning i to etasjer, som dekket et areal av ca. 900 m² og som inneholdt fire rummelige 7-værelses leiligheter til gaten og fire mindre leiligheter i den bakre del av bygningen.

I 1862 solgte generalchirurg Heiberg nr. 17 og 19 til kong Carl den 15de for 30600 sp. og efter kongens død overdrog hans «sterbhus» den i 1873 til stallmester Georg Sverdrup for 20000 sp.

I februar 1898 solgte Sverdrup den del av eiendommen som lå til Hegdehaugsveien med areal ca. 1300 m² til byggmester Gustaf Andersson for kr. 55000 og et par måneder senere resten av eiendommen til den samme for kr. 120000. På grunnlag av en misligholdt pantobligasjon blev Wergelandsveien 17 og 19 imidlertid kjøpt tilbake igjen av stallmester Sverdrup på tvangsauksjon i mai 1898.

I september måned 1927 brente den store trebygning ned til grunnen, og da man dengang ikke hadde nogen plikt til gjenopførelse og heller ingen bestemmelse om at $\frac{1}{3}$ -del av erstatningen skal gå til Brandvernfondet, hvis gjenopførelse ikke fant sted, fikk eierne av vedkommende forsikringsselskap utbetalt en erstatning for bygningen på kr. 301849.

Kort tid efter avhendedes selve tomten (ca. 2000 m²) til Bildende Kunstneres styre for kr. 110000, og disse solgte så i januar 1932 eiendommen til «Kunstneres Hus» for kr. 120000.

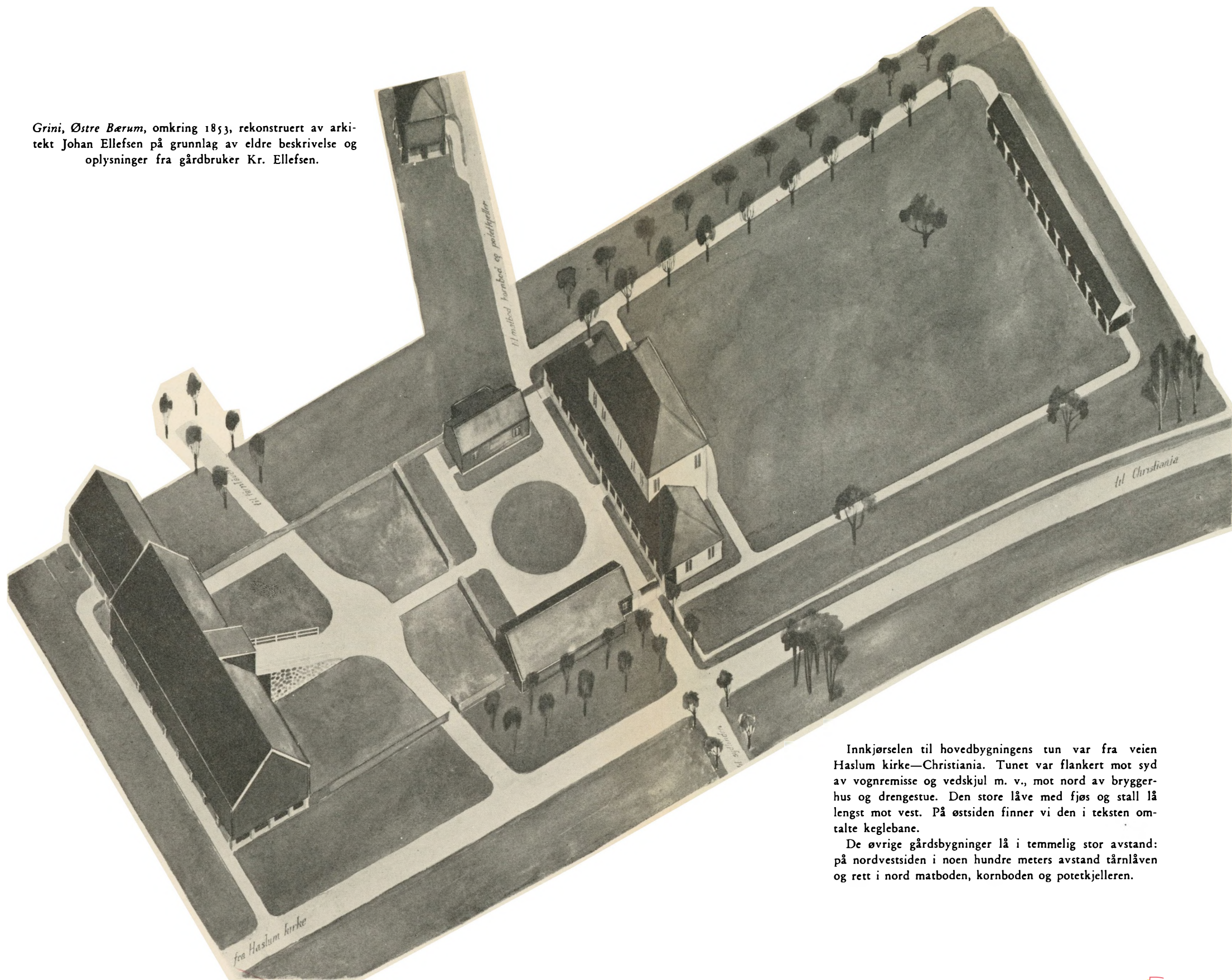
Sees bort fra brandskadeerstatningen, vil det finnes at den for 70 øre pr. m² i 1847 innkjøpte grunn trekvart århundre senere er realisert for kr. 50 pr. m².

Oslo, august 1939.

Utsnitt av kart med Grini og Bogstad.

Grini, Østre Bærum, omkring 1853, rekonstruert av arkitekt Johan Ellefsen på grunnlag av eldre beskrivelse og opplysninger fra gårdbruker Kr. Ellefsen.

Innkjørselen til hovedbygningens tun var fra veien Haslum kirke—Christiania. Tunet var flankert mot syd av vognremisse og vedskjul m. v., mot nord av bryggerhus og drengestue. Den store låve med fjøs og stall lå lengst mot vest. På østsiden finner vi den i teksten omtalte keglebane.

De øvrige gårdsbygninger lå i temmelig stor avstand: på nordvestsiden i noen hundre meters avstand tårnlåven og rett i nord matboden, kornboden og potetkjelleren.

NAVREGISTER

(* = gift med.)

	Side		Side
Aabel, Anne Margrethe * Dybwad ..	47	Colban, Nathanael Angel, adjunkt ..	26
Aall, Jacob, på Nes	13	Collett, James, kjøbmenn	15
Amundsen, F., skolebestyrer	30	Crowe, Cecilie * Schou	63
Andersdatter, Karen * Tindvikeie	57	— John, generalkonsul	63
Anker, Bernt	18	Darjes, Karen Johanne * Gregersen ..	56
— Peder, statsminister	16 flg., 89	— Otto, proprietær	56
Benneche, Marie Johanne * Thoresen	46	— Otto Laurentius, sorenskriver ..	56
Berg, Ellen * Bremer	20	— Peter Resen, proprietær	56
— Frederik Wilhelm, høker	15	Dorph, Maren * Qvist	14
Bergh, Johannes, advokat	28	Drachmann, Andreas Georg, professor	48
Beutner, Pauline Sophie * Drewsen ..	48	— Holger, dikter	48
Bjørn, Gjertrud Christine * Lassen ..	60	Drewsen, Paul, ingeniør	48
— Mathias, skibsfører	60	— Valdemar, fabrikkfører	48
Bloch, Pauline * Hoel	19	Dybwad, Jacob, bokhandler	47
Boeslund, Elias, amtsskriver	7	— Vilhelm, advokat	47
Bohr, Louise Engelke Christiane * Friele	32	Dørcker, Daniel, kjøbmenn	20
Brandes, Edvard, dansk finansminister	45	— Karen * Bremer	20
Bremer, Barbara Christiane * Lassen	18, 19 flg.	Elisken, Nora Alvide * Lassen	57
— Carl, officer	19	Ellefsen, Kr., gårdbruker	85 flg.
— Daniel Christopher, auditor	20	— Johan, arkitekt	85
— Marie	20	Elvig, Johanne Regine * Juell	48
Brinch, Christian, verftsseier	30	Engelhart, Fredrik Nicolai Wilhelm,	
Brochmann, Wilhelm, regimentskvar-		officer	43
termester	20	— Jørgen Marianus, grosserer	43
Brodal, Alette Sophie * Lassen	12	Eriksen, Ruth * Lassen	58
Brun, Johan Lyder, bankchef	45	Ermandinger, Michael, byfoged	13
— Sven, sogneprest	45	Feofanoff, Michael, advokat	47
Bøckmann, Johanne * Lassen	15	Felber, Kristine	90
Bøhme, Elisabeth Johanne * Lassen ..	15	Fleischer, Jacob Andreas, oberstltm. ..	56
— Ulrik Frederik, sorenbirkeskriver	15	— Kirsten Micholine * Lassen	56
Børgesen, Niels, toldskriver	14	Flood, Inger Jørgine Simonine * Engel-	
Castberg, P. H., bankchef	45	hart	43
Christensen, Knud, repsluger	11 flg., 14	Foss, Sofie * Nielsen	57
		— Herman, kaptein	26

	Side
Friele, Christian Frederik Gottfried, redaktør	32 flg.
Friele, Ole, stadsmegler	32
Fries, Catharine Elisabeth * Morgenstjerne	29, 32
Gad, Ingeborg Charlotte * Thaulow, Brandes	45
— Johan Henry Theodor, byfoged ..	45
— Susanne * Omsted	59
Gjedsø, Ole Ellefsen, gårdbruker	91
Grauer, Johan Reinholdt, gartner	89
Gregersen, Auden, proprietær	56
— Gulbrand, se Saági, baron	
Grevenkop, Hans Gottlob, officer ..	14
— Margrethe Cathrine * Qvist	14
— Peter, skibsfører	14
Grimsgaard, Clara Ferdinanda * Lassen	53
— Martin, bankkasserer	53
Halvorsdtr., Karen * Dørcker	20
Hans Justsen, amtsskriver	8
Hansen, Just, amtsskriver	7 flg.
Hansson, Carl, generalkonsul	80
— Christian, direktør	84, 91 flg.
— Christian Rasmus, sorenskriver ..	54
— Michael Skjelderup, direktør 53, 91 flg.	
— Otilia * Kaurin	92
— Wladimir, sekretær	80
Harmens, Anna Berta * Meltzer	50
Heiberg, J. F., generalkirurg	92
— Johanne Luise	83, 84
Fiior, Christine * Grevenkop	14
Holst, Hanna Christine * Grimsgaard	53
— Sofie Amalie * Krohg ..	43
Holter, Adolph, grosserer	30
— H. P., grosserer	30
— Peter, grosserer	30
Ingstad, Fredrik Emil, justitiarius	41
— Hans Henrik Emil, advokat	41
Jacobsdatter, (Tindvikeie), Elen Kirstine * Lassen	57
Jensdtr., Maren * Winter	10
Jensen, Knud, i Skanderborg	8
Johnsdtr., Anne * Knudsen	14
Juell, Johanne, skuespillerinne	47
— Mathias, skuespiller	48
Justsen, Hans, amtsskriver	8
— Halvor, kjøbmann	20
Kaas, Frederik Julius, stiftamtman..	16

	Side
Kaurin, Christian Keyser	92
Kiempher, Alhed Inger * Lassen	13
Kjerulf, Kierulf, Axel, justitiarius ..	21
— Christian, auksjonsdirektør	21
— Halfdan, komponist	21
— Ida	21
— Peter, ekspedisjonssekretær 20 flg.,	26
— Theodor, professor	21
Knudsdtr., Abelone Cathrine * Lassen 12 flg.	
Knudsen, Lyder, kjøbmann	14
— Morten, tolder	12, 14
Krefting, Hedevig * Bremer	20
— Michael, prest	20
Krohg, Christian, maler og professor 43, 44	
— Georg Anton, kgl. fullm.	43
Lange, Else Sophie * Bremer	20
— Hedevig * Krefting	20
— Marie Elisabeth * Bremer	19, 20
— Lars Eliassen, prest	20
Larsen, Tobias, grosserer	57
Larsen-Naur, Claus Thommesen, læge	48
Lassen, Alhed Christine	15
— Anton Christian, farmer	59
— Carl Andreas Fleischer, trelastannammer	57
— Carl Philippus	59
— Caroline Augusta	59
— Christen, skipper	12
— Christian, tolder	10, 12 flg.
— Christian Ludvig	58
— Christian Rasmussen	7
— Elisabeth	60
— Elisabeth Johanne, lærerinne	58
— Ellen	58
— Fredrik August, styrmann	59
— Fredrikke Augusta * Torkildsen ..	57
— Gjert, skibsfører	60
— Jacob Andreas Fleischer, fløtholder	58
— Jacobine Sofie	57
— Jens, losoldermann	12
— Jens Rasmussen, kjøbmann	9
— Jens Rasmussen, rådmann	9, 10
— Johan Henrik	57
— Johan Henrik	58
— Johan Henrik, smedmester	56
— Johan Henrik, tolder	14
— Johanne Marie * Darjes	56
— Karen Elisabeth	58

	Side		Side
Lassen, Karen Mathea	60	Lassen, Nastinka * Ingstad	41
— Kirsten Micholine * Lassen	57	— Nils, komponist	51 flg., 69
— Kristian Emil, murer	57	— Nils Qvist, administrator	15 flg., 84 flg.
— Maren * Lydersen	14	— Oda * Engelhart, Krohg	42
— Maren Sophie	15	— Peder Carl, høiesterettsjustiti-	
— Mikoline Tobine Augusta	58	arius	18, 19, 22 flg., 54, 75 flg., 88
— Nils, prest	12	— Per Carl, komponist	42
— Nils Rasmussen, prest	10	— Rasmus Jensen, amtsskriver ..	7 flg., 10
— Paul Brodal, prest	12	— Sophie Elisabeth * Drewsen,	
— Rasmus	60	Drachmann, Roede	48
— Rasmus, tolder	12	— Wilhelmine	46
— Rasmus Rasmussen, kjøbmann ..	9	Lemlich, Anne Christine * Fleischer	56
— Rasmus Rasmussen, prest	10	Lobanoff de Rostoff, Alexandrine	
— Søren	60	* Morgenstjerne	77 flg.
— Thorleif	58	— Alexis, russisk fyrste	77
— Ulrik Fredrik	57	Lydersen, Boye, kjøbmann	14
— Ulrik Fredrik, officer	56	Mejdell, Johan Ernst, sorenskriver ..	15
— Ulrik Michael	60	Meltzer, Frederik, kjøbmann	50
Lassen, Alexandra * Thaulow	44	— Harald, politiadjutant	50
— Anastasia * Ingstad	41	Moe, Jørgen, biskop	28
— Andreas Jacob, prost	57, 58 flg.	Morgenstjerne, se von Munthe af Mor-	
— Betzy * Kjerulf	20, 88	genstjerne.	
— Betzy * Munch Naur	48	Moss, Karen Hansdr. * Bjørn	60
— Betzy * Winge	49	Munch, Laura * Thommesen	48
— Bokken, sangerinne, * Dybwad	41, 46	— Nicoline (Nina) * Thaulow	44
— Bredo Henrik, kgl. fullm. ..	42, 52, 69	— Naur, Claus Harald, tolder i China	48
— Caroline, se Lassen, Bokken.		von Munthe af Morgenstjerne, Alex-	
— Caroline	22, 88	andra Cathrine Henriette * Lassen	40
— Cathrine * Hansson	53, 55, 69, 91	— Bredo Henrik, advokat, soren-	
— Christian Jensen, i Borup	8	skriver	19, 28, 29, 32 flg., 82
— Christian Carl Otto, regjerings-		— Christian Frederik Jacob, soren-	
advokat	35 flg., 69	skriver	40
— Christian, tolder i China	46	— Oscar, officer	77
— Elisabeth Marie * Kjerulf ..	22, 88	— Ottilia Pauline Christine * Las-	
— Elisabeth Marie * Munch Naur ..	48	son	32, 77, 80 flg.
— Elisabeth Marie * Winge	49	Müller, Karen * Darjes	56
— Emilie * Thoresen	46	Møller, Andreas, tollbetjent	14
— Emilie Nicoline	33, 34, 35, 41, 80	Mørch, Harriet Marie * Hansson	54
— Fredrik August, cand. juris ..	54, 88	Nagel, Ludvig Christian, tannlæge ..	59
— Jens Rasmussen, byfoged 7, 10 flg.,	12	— Nicolaus Christian Frederik, læge	59
— Johan Daniel	22, 88	Naschou, Peder Zachariasen, prest ..	8
— Julie	54, 88	Nielsen, Jacob, vognmann	57
— Julie Cathrine Caroline * Hansson	53	— Nicoline Emilie * Lassen	57
— Kaja	22, 88	Nobel, Marie Caroline * Roede	48
— Kaja * Meltzer	50, 61	Omsted, Christine Elise Gad * Lassen	59
— Kirstine Marie	54, 88	— Hans Gabriel, kjøbmann	59
— Marie * Brun	45	Paulsdr., Maria * Bremer	20
— Marie Cathrine * Friele	32, 33		

	Side		Side
Petersen, Chr., statsråd	26	Stranger, Sibylle * Justsen	20
Qvist, Ditlev, foged	14	Stæhr, Vilhelmine Marie * Drachmann	48
— Johanne Marie * Lassen	14	Sverdrup, Georg, hoffstallmester....	92
— Nils, tolder	14	Sofrensdr., Anne Marie * Christensen	11
Rasmusdr., Anne * Lassen	9	Sørenssen, Wilhelm, statsråd	24
Ravn, Cathrine * Lange	20	Thaulow, Frits, maler	44, 45, 89
Risting, Jonas, kjøbmann	30	— Harald Conrad, apoteker	44
Rodsted, Christian, byfoged	11	— Nina	45
Rode, Sophie Frederikke Wilhelmine		Thomas, Stephen Henry, bergingeniør	59
* Ingstad	41	Thoresen, Axel, læge	46
Roede, Lars Severin, grosserer	48	— Niels Windfelt, læge	46
— Wilhelm	48	Thrane, Paul, kjøbmann, justisråd....	19
Rønning, Jens Pedersen, prest	8	Tindvikeie, Jacob Olsen, matros	57
— Karen * Naschou	8	Torkildsen, Theodor Conrad, damp-	
— Peder Nielsen, prest	8	skibsfører	57
Saági, ungarsk baron	56	Wedel Jarlsberg, Herman, greve 17 flg.,	21
Schandorph, Ulrik Christian, amts-		Welhaven, Johan Sebastian C., dikteren	21
skriver	8	Werenskjold, Hedevig * v. Storm ..	20
Schmidt, Margrethe * Kjerulf	20	Wibe, Ditlev, statholder	14
Schnell, Ulrik, byskriver	13	Widing, Johanne Marie * Brun	45
Schou, Halvor, fabrikkeier	63	Winge, Axel, dispachør	49
Smith, Ole, kjøbmann	13	— Paul Clausen, megler	49
Soltikoff, Anastasia * Morgenstjerne	40, 77	Winter, Anne * Lassen	10
Stendahl, Anna Marie * Lassen	12	— Søren Jacobsen i Aarhus	10
v. Storm, Hedevig Margrethe * Bremer	20	Winter Hjelm, Claus, assessor	63
— Ulrik Frederik, generalltn.	20	Wulf, Petronelle Hansdr. * Børgesen	14